

Solvens og finansiell stilling (SFCR)
2023

Fremtind

Innhold	Sammendrag	4
---------	------------	---

A.	Virksomhet og resultater	6
A.1	Virksomhet	7
A.2	Forsikringsresultat	9
A.3	Investeringsresultat	11
A.4	Resultat fra øvrig virksomhet	12
A.5	Andre opplysninger	12

B.	System for styring og kontroll	14
B.1	Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	15
B.2	Krav til egnethet	22
B.3	Risikostyringssystemet	23
B.4	Internkontrollsystem	27
B.5	Internrevisjonsfunksjon	28
B.6	Aktuarfunksjonen	28
B.7	Utkontraktering	29
B.8	Andre opplysninger	30

C.	Risikoprofil	31
C.1	Forsikringsrisiko	34
C.2	Markedsrisiko	37
C.3	Kredittrisiko	39
C.4	Likviditetsrisiko	40
C.5	Operasjonell risiko	41
C.6	Bærekraftsrisiko	42
C.7	Andre vesentlige risikoer	44
C.8	Andre opplysninger	45

D.	Verdsetting for solvensformål	46
D.1	Eiendeler	47
D.2	Forsikringstekniske avsetninger	49
D.3	Andre forpliktelser	52
D.4	Alternative verdsettingsmetoder	52
D.5	Andre vesentlige opplysninger	52

E.	Kapitalstyring	53
E.1	Ansvarlig kapital	56
E.2	Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	59
E.3	Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet	60
E.4	Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	60
E.5	Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	61
E.6	Andre opplysninger	61

Sammendrag

Fremtind Livsforsikring AS (foretaket) er underlagt Solvens II som er et felles europeisk regelverk for forsikringsforetak. Regelverket stiller krav til offentliggjøring av informasjon om foretakets solvens og finansielle stilling.

Fremtind Livsforsikring AS er et livsforsikringsforetak som forsikrer liv og helse i Norge. Foretaket er en av landets største tilbydere innen personforsikringsprodukter og tilbyr person-forsikringer i privat-, organisasjons- og bedriftsmarkedet. Fremtind Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av Fremtind Forsikring AS, som igjen er eid 65 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS og 35 prosent av DNB Bank ASA.

I 2023 har foretaket et positivt resultat etter skatt på 787 millioner kroner. Resultatet er drevet av forsikringsresultatet som bidrar med 993 millioner kroner før skatt. Forsikrings- og investeringsresultatet omtales nærmere i henholdsvis kapittel [A.2](#) og [A.3](#).

Foretaket er solid kapitalisert med en solvenskapital på 3 860 millioner kroner og en solvensmargin på 242 prosent. Solvensmarginen er dermed over kapitalmålet på 150 til 200 prosent. Foretaket benytter standardformelen til beregning av solvensmargin under Pilar 1.

Solvensmargin
Prosent %

242
%

A.

Virksomhet og resultater

A.1

Virksomhet

Nøkkelinformasjon og historikk

Foretaket er et livsforsikringsforetak som forsikrer liv og helse i Norge. Foretaket er en av landets største tilbydere innen personforsikringsprodukter og tilbyr forsikringer i privat-, organisasjons- og bedriftsmarkedet. Foretaket har felles hovedkontor med Fremtind Forsikring AS i Oslo.

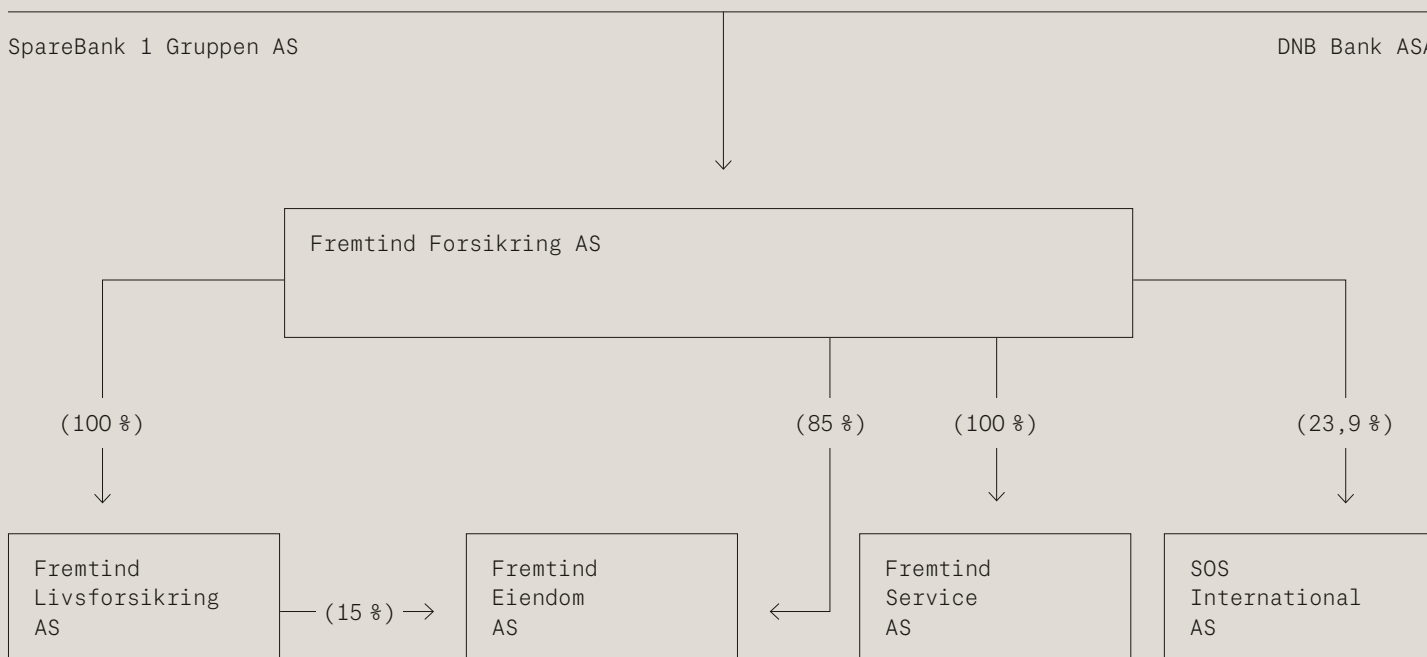
Foretaket er et heleid datterselskap av Fremtind Forsikring AS, som igjen er eid 65 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS og 35 prosent av DNB Bank ASA. Fremtind konsern inngår som et delkonsern i SpareBank 1 Gruppen AS. Fremtind Livsforsikring AS er ikke børsnotert.

65 %

35 %

SpareBank 1 Gruppen AS

DNB Bank ASA

Figur 1: Forenklet struktur for Fremtind konsern

Distribusjon av foretakets produkter skjer hovedsakelig gjennom SpareBank 1 bankene og DNB. SpareBank 1-bankene distribuerer forsikringer under merkevarene SpareBank 1 og LOfavør, mens DNB distribuerer forsikringene under DNB-merkevaren.

SpareBank 1 distribuerer de kollektive forsikringsordningene til LO-forbundene, og de individuelle forsikringene til LO-forbundenes medlemmer. DNB distribuerer de kollektive forsikringsordningene til Norsk Sykepleierforbund (NSF), og de individuelle forsikringene til NSF sine medlemmer.

Fremtindkonsernet bygger på mer enn 100 års erfaring som forsikringsleverandør. I nåværende form har Fremtind Livsforsikring AS eksistert siden 1. januar 2020. I henhold til solvensregelverket rapporterer Fremtind Livsforsikring AS som soloselskap.

Innenfor personrisikoprodukter i livstatistikken fra Finans Norge har Fremtind en solid og stabil markedsposisjon på 25 %. Markedsandelene på individuell kapital var 27 % og på private gruppelivsordninger 46 % per tredje kvartal 2023. Innenfor området uførepensjon er Fremtind markedsleder med en markedsandel på 34,7 %. Fremtind Livsforsikring AS sin privatforsikringsportefølje utgjør 97 prosent av foretakets totale forsikringsrisiko i 2023. Av dette utgjør to tredeler helseforsikring og en tredel livsforsikring.

Kontaktopplysninger

Tilsynsmyndigheten som er ansvarlig for finansielt tilsyn av Fremtind Livsforsikring AS er det norske finanstilsynet. Ekstern revisor for foretaket er KPMG AS.

Kontoradresse

Fremtind Livsforsikring AS
Hammersborggata 2, 0179 Oslo
post@fremtind.no
+47 21 02 50 50

Tilsynsmyndighet

Finanstilsynet
Revierstredet 3, 0151 Oslo
post@finanstilsynet.no
+47 22 93 98 00

Ekstern revisor

KPMG AS
Sørkedalsveien 6, 0306 Oslo
Postboks 7000 Majorstuen
+47 45 40 40 63

A.2 Forsikringsresultat

Resultat av teknisk regnskap

Tabell 1 bygger på note 6 i Årsrapport 2023 for foretaket, og viser et resultat for det tekniske regnskapet på 993 (586) millioner kroner, hvor tallet i parentes er for året 2022.

Premieinntekter ved utgangen av året var på 4.064 (3.676) millioner kroner. Bransjen med størst bidrag kommer fra regnskapsbransjen individuell kapital. Erstatninger utgjorde 1.575 (1.465) millioner kroner. Samlet var brutto erstatningsprosent 79 (78) prosent.

Forsikringsrelaterte driftskostnader utgjorde 935 (890) millioner kroner. Samlet brutto kostnadsprosenten var 23,6 (24,4) prosent. Kostnadsprosenten skyldes hovedsakelig provisjoner til distributørene, samt driftskostnader, hvor de utgjør henholdsvis 11,8 prosent og 8,8 prosent av den totale kostnadsprosenten.

Brutto kombinertprosent ble 81,2 (82,0) prosent for året.

Tabell 1: Resultat av teknisk regnskap for året 2023, 2022 i parentes. Beløp i millioner kroner.

Hovedbransjer	Individuell kapital	Individuell rente og pensjon	Ulykke	Gruppeliv	Totalt
Premieinntekter	1 368 (1 282)	884 (808)	553 (496)	1 258 (1 090)	4 064 (3 676)
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	33 (- 4)	195 (- 20)	29 (- 4)	123 (- 17)	380 (- 45)
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1 (1)	3 (2)	1 (1)	7 (5)	12 (9)
Erstatninger	- 376 (- 359)	- 234 (- 203)	- 252 (- 203)	- 714 (- 700)	-1 575 (-1 465)
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	- 80 (- 64)	- 574 (- 499)	- 58 (- 18)	- 212 (- 106)	- 924 (- 688)
Midler tilordnet forsikringskontraktene	- (-)	- 1 ()	- (-)	- (-)	- 1 (-)
Forsikringsrelaterte driftskostnader	- 353 (- 333)	- 208 (- 214)	- 197 (- 180)	- 176 (- 163)	- 935 (- 890)
Andre forsikringsrelaterte kostnader	- 1 ()	()	- 11 (- 8)	- 16 (- 4)	- 27 (- 12)
Resultat av teknisk regnskap	592 (523)	65 (- 127)	65 (85)	270 (105)	993 (586)

Forsikringsresultater sammenlignet med prognose

Prognosene som ble utarbeidet i starten av året 2023 ga et samlet resultat før disponering (teknisk regnskap) for året på 985 millioner kroner.

Resultatet for det tekniske regnskapet ble 9 millioner kroner sterkere enn prognostisert, hvor risikoresultatet var 3 millioner høyere enn prognosen.

Renteresultatet endte 44 millioner kroner under prognosen. Reduksjonen i resultatet sammenlignet med prognosen skyldes primært et svakere utvikling i aksje- og rentemarkeder.

For foretaket var skadeprosenten 0,1 prosentpoeng høyere enn prognostisert, mens kostnadsprosenter ble 0,7 prosentpoeng lavere enn prognostisert.

Tabell 2: Prognose for året 2023 utarbeidet per første kvartal 2023

MNOK	Individuell kapital	Individuell rente og pensjon	Ulykke	Gruppeliv	Totalt
Risikoresultatet netto	489	-72	91	143	651
Administrasjonsresultatet netto	47	16	5	13	100
Renteresultatet	21	121	16	95	253
Samlet resultat før disponering	557	66	112	250	985
Resultat til eier før skatt	557	66	112	250	985

Risikoreduksjonsteknikker

Reassuranseprogrammet for Fremtind Livsforsikring AS består av en katastrofekontrakt, tre kvotekontrakter, og en Adverse Mortality Stop Loss-kontrakt (AMSL).

Reassuranseprogram for katastroferisiko for året 2023 er felles for Fremtind Forsikring AS og Fremtind Livsforsikring AS. Egenregninger for Fremtind Livsforsikring AS sine produkter for dette reassuranseprogrammet er 20 millioner kroner.

Tabell 3: Reassuranse egenregning. Beløp i millioner kroner.

Bransje	Egenregning
Person	20

Tre kvotereassuransekontrakter dekker risiko knyttet til: Fagforbundets gruppelivsprodukt, individuell barneforsikring, kritisk sykdom for enkelte individuelle kontrakter og utvalgte sykdommer for barneforsikring. Ved kvotereassuranse deles forsikringsrisikoen mellom to parter, og på den måten overføres deler av risikoen til en reassurandør, der andelen som overføres er avtalespesifikk.

En Adverse Mortality Stop Loss (AMSL) reassuranse dekker risiko for overdødelighet, og fungerer slik at dersom dødelighet innad i en 12 måneders periode er over en viss nedre grense, så vil reassurandør dekke kostnadene fram til en øvre grense.

A.3 Investeringsresultat

Foretaket følger en strategi med relativt fast allokering til obligasjoner, aksjer og eiendom. Hensikten med forvaltningen er å maksimere avkastningen innenfor et akseptabelt nivå på markedsrisiko. Allokeringen er kalibrert for å høste langsiktige risikopremier over tid.

I tillegg til rentenivået er det identifisert tre hovedkilder til risikopremier i investeringsstrategien, og det er forventet meravkastning fra kreditt, aksjer og eiendom. For å høste slike risikopremier, er det viktig at det totale risikonivået er bærekraftig over tid.

Etter stigende renter gjennom store deler av 2023, sentralbankenes middel for å bekjempe høy inflasjon, ble avslutningen på året preget av rentefall og en oppfattelse i markedet om at rentetoppen er bak oss og at sentralbankene om ikke altfor lenge vil måtte begynne å kutte i rentene. Endringen i markedssentimentet er basert på flere inflasjonstall som har vært lavere enn forventet og generelt noe svakere økonomiske nøkkeltall.

Finansmarkedene hadde en sterk utvikling i 2023, der sterke aksjemarkeder og fallende renter mot slutten av året har vært en sentral driver for den positive utviklingen. Aksjeavkastningen for spesielt den globale porteføljen ble sterk i 2023. Det var likevel store forskjeller i utviklingen i aksjemarkedene mellom sektorer og geografiske områder. Markedsrentene fortsatte opp gjennom 2023, 1-årige swap-renter endte på 4,44 prosent, opp fra 3,42 prosent ved inngangen til året. Dette fører til en økning i forventet renteavkastning fremover ettersom nye investeringer i rentebærende papirer gjøres til en høyere rente. På den annen side medfører renteøkninger et lavere resultat i perioden rentene har steget for eksisterende investeringer i rentebærende papirer, ettersom verdien på disse har falt.

Tabell 4: Renteresultatet

MNOK	2022	2023
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	6	2
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	145	251
Netto driftsinntekt fra eiendom	0	0
Verdiendringer på investeringer	-65	168
Realisert gevinst og tap på investeringer	-131	-41
Endring i kursreguleringsfondet	6	-113
Netto finansinntekter	-39	267
Øvrige renterelaterte poster	0	0
Garantert rente	-52	-58
Renteresultat	-91	209
Avkastning for selskapsporteføljen	45	137
Investeringsresultat	-46	347

Investeringsinntekter- og utgifter

Renteresultatet ble 209 millioner kroner. Foretaket var investert i obligasjoner til virkelig verdi og obligasjoner til amortisert. Videre har foretaket investert i aksjer og fast eiendom. Risikoen i investeringene ansees som relativt sett lave, da det er god rating på foretakets obligasjoner.

Investeringsstrategien legger opp til god diversifisering og relativt sett høye krav til kvaliteten på investeringene, der blant annet rating er viktige input i vurderingene.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Det er ingen andre vesentlige inntekter eller utgifter enn forsikrings eller investeringsinntekter og -utgifter i løpet av rapporteringsperioden eller forretningsplanleggingsperioden.

A.5 Andre opplysninger

Det er ingen andre vesentlige opplysninger om foretakets virksomhet eller resultater.

Solvenskapital
MNOK

3 860

B.

System for styring og kontroll

Dette kapittelet gir en beskrivelse av mål og rammeverk for risikostyringssystemet. Videre beskrives strukturen i foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan, herunder roller, kontrollfunksjon og arbeidsgrupper/forum.

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Risikostyringen skal støtte opp under foretakets strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig kapitalforvaltning. Dette skal oppnås gjennom en risikoprofil kjennetegnet av:

- En sterk risikokultur med høy bevissthet om risikostyring.
- En optimal kapitalallokering i henhold til foretakets strategi.
- Tilstrekkelig tilgjengelig kapital ut fra vedtatt risikoprofil.

Målene for risikostyringen innebærer blant annet at risikostyringen skal bidra til trygghet for kunden, samt høyest mulig avkastning innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med foretakets risikotoleranse som besluttes av styret. Videre er det et mål å minimere den operasjonelle risikoen og ha god forståelse for den risiko foretaket er eksponert for, og dermed være i stand til å vurdere om risikoeksponeringen er rimelig i forhold til risikobærende evne.

Risikostyringen skal sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med foretakets risikotoleranse. God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobilde i alle prosesser og ledd i virksomheten. Kontrollaktivitetene skal sikre at definerte risikogrenser overholdes, og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Rammeverk og prinsipper for styring og kontroll er regulert i konsernpolicyer som er samordnet i konsernet og vedtatt av styret i foretaket. Policyene fastsetter hovedprinsipper og ansvar for risikostyringen og internkontroll.

Rammeverk for risikostyring

Foretakets rammeverk for risikostyring er bygget opp omkring en modell med tre forsvarslinjer:

Første forsvarslinje: Ledere og ansatte i den operative virksomheten har ansvar for at internkontrollen er hensiktsmessig og effektiv innenfor sitt arbeidsområde. Det er enhver leders ansvar å tilpasse internkontroll innenfor eget ansvarsområde i forhold til risiko og vesentlighet, og å påse at den fungerer tilfredsstillende og kan dokumenteres. Internkontrollen skal være innebygd i virksomhetens interne styring.

Andre forsvarslinje: Kontrollfunksjonene består av aktuar-funksjonen, compliance-funksjonen og risikostyringsfunksjonen. Funksjonene i andre linje skal understøtte styret og ledelsens ansvar. Kontrollfunksjonene er organisert under daglig leder og har direkte rapporteringslinje til foretakets styre og ledelse.

Tredje forsvarslinje: Internrevisjonen overvåker at risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt.

I tillegg til nevnte funksjoner har konsernet en sikkerhetsfunksjon som er en del av andre forsvarslinje. Sikkerhetsarbeidet i Fremtind konsern har som overordnet målsetning å ha en helhetlig, systematisk og risikobasert tilnærming. Sikkerhetsarbeidet skal sikre sikker og stabil drift, tillit til foretaket og understøtte den til enhver tid gjeldende forretningsstrategien. Fremtind konsern skal beskytte liv og helse til ansatte og besøkende, sikre fysiske og digitale verdier, og til enhver tid være i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Sikkerhetssjefen har hovedansvaret for sikkerhetsarbeidet i Fremtind-konsernet, er uavhengig og rapporterer til konsernsjefen vedrørende sikkerhet og beredskap.

Det er foretakets medarbeidere som utøver den daglige risikostyringen. Det er etablert rutiner og prosessbeskrivelser som skal veilede medarbeiderne i utøvelsen av arbeidsoppgavene. Videre er det etablert kontrollsystemer som skal bidra til å redusere risiko for at det gjøres feil.

Roller og ansvar

Styret

Styret har det overordnede ansvaret for foretakets system for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter strategi, foretakets risikotoleranse, samt policyer og rammeverk for risikostyringsystemet i foretaket.

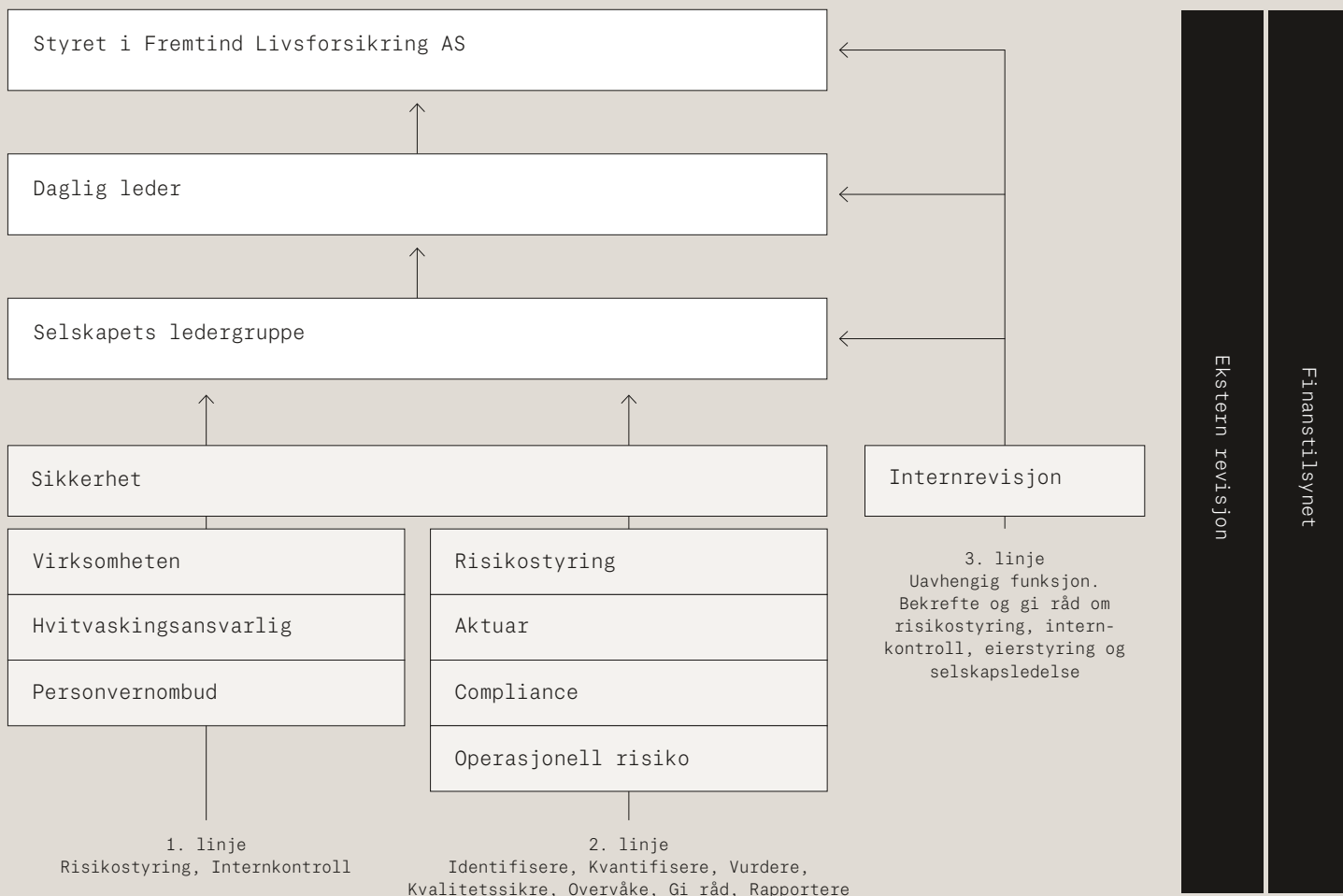
Fremtind Livsforsikring AS har ikke eget revisjonsutvalg, risikoutvalg eller godtgjørelsesutvalg. Det er utvalgene i styret til Fremtind Forsikring AS som utfører de relevante oppgavene.

Styreutvalg

Foretaket er unntatt kravet om et eget revisjonsutvalg, godtgjørelsesutvalg og risikoutvalg. Oppgavene ivaretas på konsernnivå i styreutvalgene til morselskapet Fremtind Forsikring AS.

Figur 2 Virksomhetsstyringssystemet i Fremtind Livsforsikring AS

→ Sender rapporter til

Daglig leder

Daglig leder har ansvaret for å:

- Etablere målsetninger for risikostyringen som er i samsvar med virksomhetens fastsatte risikotoleranse og kapitalmål.
- Ivareta og følge opp at det er etablert en forsvarlig risikostyring etter gjeldende rammer fastsatt av styret.
- Ivareta og følge opp foretakets risikoutvikling mot vedtatte risikostrategiske måltall og forretningsstrategi.
- Etablere instruksjer.
- Sørge for at utkontrakteringsavtaler etterleves på en tilfredsstillende måte.

Kontrollfunksjonene

Består av risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen, som er lovpålagte funksjoner fastsatt i finansforetaksloven. Funksjonene skal overvåke risiko og kontrollere at internkontrollen er tilstrekkelig og hensiktsmessig, og skal organiseres uavhengig av den operative linjen. Dette innebærer at funksjonene ikke skal utføre eller være ansvarlig for den operasjonelle driften. Compliancefunksjonen er utkontraktert til Fremtind Forsikring AS og utøves av de samme ressursene som utøver compliancefunksjonen for konsernet. Aktuarfunksjonen er utkontraktert til Lumera AS. Internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til Ernst & Young AS.

Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å:

- Koordinere beregning av forsikringstekniske avsetninger.
- Vurdere tilstrekkeligheten av de forsikringstekniske avsetningene.
- Vurdere tilstrekkeligheten og kvaliteten av data og modeller som inngår i beregning av de forsikringstekniske avsetningene.
- Uttale seg om foretakets retningslinjer for tegning av forsikring.
- Uttale seg om tilstrekkelighet i reassuranseprogrammet.
- Bidra til effektiv gjennomføring av foretakets risikostyringssystem.

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang i året en rapport til styret og ledelsen i foretaket som dekker ansvarsområdene til aktuarfunksjonen.

Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen er ansvarlig for at:

- Nytt regelverk eller endringer i eksisterende regelverk fanges opp og kommuniseres til gjeldende ansvarsområder i foretaket.
- Effektive prosesser for etterlevelse av gjeldende regelverk som er etablert følges opp.
- Det gjennomføres kontroller av etterlevelse.
- Det gjennomføres lederbekreftelse/internkontroll-gjennomgang.
- Det utarbeides en plan over complianceaktiviteter.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen har ansvar for å:

- Koordinere og utøve kontroll med risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring.
- Måle og vurdere den overordnede risikosituasjonen.
- Påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer.
- Støtte styret og administrasjonen med å etablere og gjennomføre en effektiv risikostyring, herunder utarbeide ad-hoc analyser.
- Overvåke risikostyringssystemet.
- Utarbeide plan over risikostyringsaktiviteter.
- Videreutvikle rammeverk og system for risikostyring.
- Ha et helhetlig syn på den risikoen foretaket påtar seg.
- Rapportere på foretakets risikoer til daglig leder, ledelsen og styret, slik at de kan ivareta sitt ansvar.
- Rapportering av foretakets kapital situasjon, herunder stresstester, til myndighetene og foretakets ledelse.
- Gjennomføre og utvikle ORSA prosessen etter retningslinjer fra styret.
- Utarbeide risikorapporter til styret og ledelsen.

Internrevisjonsfunksjonen

Internrevisjonen er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon som skal bidra til at organisasjonen på en effektiv og tilfredsstillende måte når sine mål. Internrevisjonen utføres på oppdrag fra styret og utføres av en ekstern aktør. Internrevisjonen gir råd til ledelsen om foretakets risikostyring og rapporterer direkte til styret.

Styret har vedtatt en policy for internrevisjonens arbeid. I henhold til policyen skal det årlig utarbeides en revisjonsplan for foretaket. Formålet med den årlige internrevisjonsplanen er å sikre at internrevisjonen kan gi en dekkende vurdering av foretakets governance, risikostyring, compliance og internkontroll slik instruksen for internrevisjonen og regulatoriske krav krever. Dette krever at alle risikofylte områder gjennomgås planmessig. Videre skal internrevisjonsplanen sikre at styrets behov ivaretas.

Gjennom internrevisjonens årsplan implementeres styrets føringer i policy for internrevisjonen. Internrevisjonsplanen skal gi styret nødvendig grunnlag til å kunne ta beslutninger knyttet til internrevisjonens prioriteringer, ressursbruk og kompetanse. Revisjonsplanen inneholder derfor en beskrivelse av hvilke internrevisjonsaktiviteter og prosjekter som prioriteres, ressursomfang og en presentasjon av internrevisjonsteamets, deres kompetanse og erfaringsbakgrunn.

Revisjonsplanen utarbeides hvert år basert på internrevisjonens risikovurdering, samt mottatte innspill fra styret og ledelsen. Planen skal sikre at sentrale risikoer og utfordringer i forhold til virksomhetens mål og strategier er dekket.

Internrevisjonen utfører en rekke revisjonsprosjekter hvert år, hvor det utarbeides en rapport for hvert prosjekt som gjengir de vesentligste funn og anbefalinger. Funnene og anbefalingene følges opp av foretakets administrasjon.

Hvitvaskingsansvarlig

Fremtind Livsforsikring AS har utkontraktert rollen som hvitvaskingsansvarlig til Fremtind Forsikring AS. Hvitvaskingsansvarlig leder arbeidet med antihvitvasking og terrorfinansiering i hele Fremtind-konsernet.

Personvernombud

Fremtind Livsforsikring AS har utkontraktert rollen som personvernombud til Fremtind Forsikring AS. Personvernombudet har en rådgivende, koordinerende og kontrollerende rolle for hele Fremtind-konsernets etterlevelse av personvernregelverket. Personvernombudet fungerer som kontaktpunkt mot tilsynsmyndighetene og legger til rette for at tilsynsmyndighetene får den informasjonen de trenger for å utføre sine oppgaver og plikter. Personvernombudet kan også bistå kunder og andre registrerte ved behov.

Forum og komiteer

Pris og Produktforum

Forumet er et besluttende forum for pris, produkt og vekst i Fremtind Livsforsikring AS. Hensikten er å sikre innfrielse av foretakets produktlønsomhetsmål og å støtte foretakets strategi og ambisjon.

Pris og Produktforum består av leder av foretaket og områdeledere for henholdsvis Privatmarked og Bedriftsmarked. Ansvarlig for aktuarfunksjonen, risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen har møterett. Produktsjef og andre KPI-eiere stiller på sak.

Godtgjøring

Godtgjøringsordningen er et viktig strategisk virkemiddel og skal understøtte virksomhetens strategiske og økonomiske mål, herunder risikotoleranse og langsiktige interesse. For å styrke foretakets konkurransekraft må godtgjørelsespolitikken bidra til å tiltrekke og beholde relevant og nødvendig kompetanse.

Foretaket har felles godtgjørelsesutvalg med Fremtind Forsikring AS.

Godtgjørelsesutvalget består av minst tre styremedlemmer som alle er uavhengige av konsernets ledelse. Minst ett av medlemmene skal være valgt representant for de ansatte i konsernet. Styret oppnevner utvalgets leder. Utvalgsmedlemmene oppnevnes årlig for ett år av gangen. Mandat for utvalgets arbeid er beskrevet i egen instruks vedtatt av styret, som en del av styreinstruksen for Fremtind konsern.

Fastlønn skal være den viktigste komponenten i den totale kompensasjonen hos alle medarbeiderkategorier. Engangstillegg kan benyttes overfor enkeltmedarbeidere eller grupper av medarbeidere som over tid pålegges en ekstrabelastning eller som yter en ekstraordinær innsats knyttet til for eksempel gjennomføring av større prosjekter, eller har bidratt til resultater på et særskilt høyt nivå. Engangstillegg skal som hovedregel ikke gis til medarbeidere som egnethetsvurderes. Dersom det likevel skal gis engangstillegg til disse, skal dette besluttes av konsernsjef og praktiseres i henhold til kommisjonsforordning 2015/35 (solvensforordningen), Art. 258 og 275, samt i henhold til Finanstilsynets Rundskriv 2/2020 pkt. 2.2.

Pensjon

Ansatte i Fremtind Livsforsikring AS har hybridpensjon med investeringsvalg. Ansatte med lønn over 12 G har i tillegg kollektiv livrente.

Forpliktelser ovenfor styreleder

Det foreligger ingen forpliktelser ovenfor styrets leder til å gi særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet. Det foreligger ingen avtaler om bonus, overskuddsdeling, opsjoner og lignende til fordel for leder av styret.

Vesentlige endringer i systemet for risikostyring

Det har ikke vært vesentlige endringer i systemet for risikostyring i 2023.

B.2 Krav til egnethet

Krav til ledelse og sentrale funksjoner

Foretaket har etablert retningslinjer for egnethetsvurdering av personer som innehar sentrale funksjoner for å sikre at foretaket styres på en effektiv og profesjonell måte, jamfør krav i finansforetaksloven med forskrift. Kjernen i egnethetskravene er at ledere og nøkkelpersoner skal ha den nødvendige kompetansen til å utøve stillingen eller vervet og at vedkommende ikke er dømt for et straffbart forhold eller har utvist en adferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil bli ivaretatt på en forsvarlig måte.

HR-funksjon er utførende, og støtter styrets leder og daglig leder i arbeidet med egnethetsvurderinger av sentrale funksjoner og har ansvaret for å:

- Innhente relevant dokumentasjon til bruk i vurderingen
- Sende egnethetsvurderingene til Finanstilsynet
- Sende særskilt melding til Finanstilsynet for tilfeller der de ikke lengre oppfyller kravene for egnethet.
- Oppbevare innhentet informasjon og vurderinger
- Foreta nye egnethetsvurderinger hvert fjerde år.

B.3 Risikostyringssystemet

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyringsprosess er prosessen iht. Finansforetakslovens § 13-5, samt solvens II forskriftens kapittel 6, bygget opp omkring seks elementer:

1. Risikostyringsstrategier
2. Kontrollmiljøet
3. Risikoidentifikasjon
4. Risikoanalyse
5. Overvåking og oppfølging
6. Rapportering

De seks hovedelementene som utgjør risikostyringsprosessen i virksomheten, inngår også som en del av foretakets prosess for egenvurdering av risiko og solvens (ORSA).

1. Risikostyringsstrategier

Risikostyringen skal sikre at foretakets styrer risikoene det står overfor i samsvar med styrevedtatte prinsipper, slik at samlet risikoeksponering er i tråd med styrets overordnede risikoappetitt. Risikostyringsstrategiene skal:

- Gjenspeile foretakets overordnede mål og strategier.
- Være en integrert del av virksomhetens løpende aktiviteter.
- Stå i forhold til foretakets risikobærende evne og risikoappetitt.

Følgende prinsipper skal legges til grunn ved valg av kontroll- og styringstiltak:

- Det skal foreligge en oppdatert dokumentasjon over hvilke kontroll- og styringstiltak som er etablert med henvisning til eventuelle instruksjoner, fullmakter og arbeidsbeskrivelser.
- Ved endringer eller introduksjon av nye produkter og rutiner av vesentlig betydning skal det foreligge en dokumentasjon over hvilke kontroll- og styringstiltak som er etablert med henvisning til eventuelle instruksjoner, fullmakter og arbeidsbeskrivelser før dette igangsettes.
- Ved etablering av kontroll- og styringstiltak bør det legges til grunn en kost- og nyttevurdering der den relative kostnaden for innføringen av kontroll- og styringstiltakene skal vurderes opp mot den fremtidige nytten av tiltakene.

2. Kontrollmiljøet

Kontrollmiljøene i foretaket omfatter menneskene i organisasjonen, herunder deres individuelle egenskaper og integritet, verdigrunnlag og etikk. Videre består det av organiseringen av virksomheten og ledelse. God risikostyring krever et solid kontrollmiljø. Følgende prinsipper skal legges til grunn:

- Verdigrunnlag og etiske retningslinjer: Det skal være etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som skal være godt kommunisert i hele organisasjonen.
- Personalpolitikk og kompetanse: Personalpolitikken skal gi informasjon om de forventninger som stilles til den enkelte ansatte når det gjelder integritet, etisk adferd og kompetanse. Ved rekruttering av medarbeidere skal foretaket prioritere faglig og personlig egnethet i forhold til den stillingen som skal besettes.
- Kontroll- og styringsstruktur: Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av foretakets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av strategier. Foretaket legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

3. Risikoidentifikasjon

For å kunne nå foretakets vedtatte målsettinger og strategiske utvikling er det en forutsetning at styret og ledelsen kjenner risikobildet, slik at det kan velges målrettede risikostyringsstrategier. Grunnlaget for foretakets risikobilde dannes gjennom risikoidentifikasjon. Prosessen for risikoidentifikasjon er fremoverskuende og en integrert del av foretakets strategiprosess. Risikoidentifikasjonen skal dekke alle vesentlige risikoer foretaket står overfor. Risikoidentifisering oppsummeres i den årlige egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA). Egenvurdering skal bidra til å:

- Øke fokuset på risikoer foretaket står overfor, og fremme mulige tiltak for å redusere uønsket risiko.
- Sikre at samtlige avdelinger involveres i identifiseringen av risikoer, og arbeidet med risikoreduserende tiltak.

Ved endringer eller etablering av nye produkter og rutiner av vesentlig betydning skal det gjennomføres en risikoidentifikasjon og risikovurdering før disse tilbys eller etableres.

4. Risikoanalyse

Risikoanalyse danner grunnlaget for hvordan foretaket skal forstå og styre risikoene. Dette betyr blant annet at alle vesentlige risikoer i størst mulig grad skal kvantifiseres. Kvantifiseringen skal være basert på anerkjente metoder for måling av risiko.

Kvantifisering og oppsummerende diskusjon av risikogruppene nedenfor skal inngå i foretakets årlige ORSA-prosess hvor Pilar 1 og Pilar 2 beregninger ligger til grunn:

- Markeds- og motpartsrisiko.
- Forsikringsrisiko.
- Likviditetsrisiko.
- Operasjonell risiko.
- Compliancerisiko.
- Strategisk og forretningsmessig risiko.

For å sikre at resultatene fra kvantifiseringen av risiko er hensiktsmessige utføres også sensitivitets- og scenarioanalyser.

5. Oppfølging og overvåking

Risikostyringsprosessen følges opp løpende. Oppfølgingen av de største og viktigste risikoene skal være del av løpende drift I tillegg skal ledelsen og internrevisjonen utføre periodiske evalueringer. Formålet med oppfølgingen er å vurdere hvor effektiv prosessen for risikostyring er over tid, samt sikre at nødvendige handlinger eller endringer blir gjennomført.

Foretakets beredskapsplan for oppfølging av kapitalmål og solvensmargin er bygget opp omkring ulike nivåer på solvensmargin med hensyn til vurdering av alvorlighetsgrad med tanke på avvik mellom kapitalnivå og faktisk kapitalbehov. Det er skissert ulike tiltakskrav avhengig av hvilken situasjon som har oppstått i forhold til brudd på det etablerte kapitalnivået.

6. Rapportering

Risikorapporteringen har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikoinformasjon. Dette skal sikre at alle organisasjonsnivåer har en oversikt over aktuell risikoeksponering og eventuelle svakheter i risikostyringsprosessen. Rapporteringen skal danne grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponeringen og risikostyringsprosessen i foretaket.

Resultatet fra risikostyringsprosesser rapporteres kvartalsvis til styret og ledelsen ved foretakets Risikorapport.

Risikostyringsfunksjonen

Sammen med de øvrige kontrollfunksjonene inngår Risikostyringsfunksjonen i Fremtind Livsforsikring AS sin modell med tre forsvarslinjer.

Risikostyringsfunksjonen er organisert under daglig leder. Funksjonen er uavhengig fra løpende driftsrelaterte oppgaver, men har møterett i viktige beslutningsfora i foretaket.

Risikostyringsfunksjonen har oppgaver knyttet til å koordinere og utøve kontroll med foretakets risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring, påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer, videreutvikle rammeverk og system for risikostyring og gjennomføre og utvikle foretakets ORSA-prosess.

Gjennom måling og vurdering av den overordnede risikosituasjonen overvåkes foretakets totale risikobilde. Risikostyringsfunksjonen arbeider systematisk og risikobasert etter risikostyringsfunksjonens egen årsplan. Årsplanen behandles årlig av foretakets styre og det rapporteres kvartalsvis status på sentrale risikoer til ledelse og styret.

Egenvurdering av risiko og solvens

Egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA) består av en fastsatt prosess for å definere, vurdere og styre foretakets risiko og solvens. Prosessen gjennomføres minst en gang i året, eller ved vesentlig endring i foretakets risikoprofil. Formålet med

ORSA-prosessen er å gi styret og ledelsen tilstrekkelig informasjon om foretakets spesifikke risikoeksponering og faktiske kapitalbehov. I ORSA-prosessen dokumenteres foretakets evne til å tåle ventede og uventede tap, hensyntatt foretakets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering.

ORSA er helheten av prosessene som benyttes for å:

- Identifisere, vurdere, overvåke, styre og rapportere risikoer som foretaket er eller kan bli eksponert for.
- Vurdere om kapitalsituasjonen er tilstrekkelig for å sikre at solvenskapitalkravet overholdes til enhver tid.

ORSA er integrert som en del av foretakets risikostyringssystem og inngår i foretakets strategiske beslutninger. Dette sikrer effektiv risikostyring, integrasjonen mellom strategier, risikostyring og kapitalplanlegging, og økt forståelse av foretakets risikoeksponering.

Styret har det overordnede ansvaret for foretakets ORSA og er premissgiver for prosessen. Det er styrets oppgave å fastsette policy og retningslinjer som er førende for hvilke aktiviteter som skal gjennomføres. Styret følger opp fremdrift og utfordrer resultater og vurderinger ved at ORSA diskuteres i styret i flere omganger.

ORSA-prosessen sikrer at styret og ledergruppen har høy bevissthet om de risikoer som foretaket er eksponert mot, samt kontroll over tåleevnen foretaket har til å motstå tilbakeslag eller finansielle krisesituasjoner. Resultatene fra ORSA-prosessen samles til en ORSA-rapport som godkjennes av foretakets styre. Styret er også den primære bruker av ORSA-rapporten og godkjenner rapporten før den sendes til Finanstilsynet.

Det er risikostyringsfunksjonen som har hovedansvaret for å koordinere gjennomføring av prosessen. Prosessen gjennomføres med involvering av foretakets styre, ledelse, alle foretakets kontrollfunksjoner og vesentlige forretningsfunksjoner i foretakets førstelinje.

B.4 Internkontrollsystem

Ansvar for internkontrollen og etterlevelse av lover og regler er en del av den operative virksomheten i første linje. Foretaket har gjennom samarbeidet med Fremtind Forsikring AS et helhetlig internkontrollsystem som omfatter risikoworkshops i ledergruppen, stikkprøvekontroller av viktige arbeidsprosesser, revisjoner, hendelsesrapportering, samt et system for oppfølging av identifiserte forbedringstiltak. I tillegg gjennomfører foretaket en årlig internkontrollprosess for å vurdere kvaliteten på etablerte prosesser og kontrolltiltak (lederbekreftelsen).

Alle vesentlige oppfølgingspunkter fra internkontrollprosessen og internrevisjonsrapporter følges opp og dokumenteres av ansvarlige avdelinger og relevante andrelinje funksjoner.

Compliancefunksjonen inngår i foretakets styringssystem med tre forsvarslinjer og er en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene, jf. Finansforetakslovens 13-5. Compliancefunksjonen har bl.a. ansvar for å overvåke og kontrollere internkontrollen i første linje etter en risikobasert tilnærming. Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av foretakets etterlevelse av lover og regler, samt overholdelse av internt regelverk, samt å gi råd og veiledning knyttet til foretakets regulatoriske forpliktelser. Compliancefunksjonen bidrar til å sikre at foretakets interne kontrollsystemer og rutiner er forsvarlig og hensiktsmessig.

Compliancefunksjonens aktiviteter og ressursallokering er vurdert ut fra en risikovurdering basert på kontroller, deltakelse som observatør i sentrale prosjekter, intervjuer og workshops med 1. linje, informasjon fra ledelsesrapporter og gjennom compliance relaterte brudd som er rapportert i hendelsesdatabase. Compliancefunksjonen har møterett i viktige interne beslutnings-fora.

Compliancefunksjonen har en direkte rapporteringslinje til foretakets styre og ledelse og det utarbeides halvårlige compliancerapporter til foretakets styre og ledelse.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Policy for internrevisjonsfunksjonen revideres årlig, og vedtas av styret. Den ble sist revidert i januar 2024. Policyen gjelder nå for konsernet. Det er nytt at det er presisert at internrevisor må ha kompetanse til å vurdere risiko knyttet til bærekraftsområdet og det er utvidede rapporteringskrav til styret dersom internrevisjonen har konkludert med at kvaliteten må forbedres. Selskapets internrevisjonsfunksjon, utøves av EY og funksjonen har ingen andre nøkkelfunksjoner i selskapet utover dette.

I 2023 ble det gjennomført internrevisjon av følgende områder/prosesser i selskapet:

- Data governance
- Investeringsprosessen
- Reassuranse

Internrevisjonsfunksjonens rolle er ytterligere omtalt under [B.1](#).

B.6 Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen inngår i foretakets modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. Aktuarfunksjonen er organisert under daglig leder, og er en utkontraktert tjeneste. Aktuarfunksjonen er en uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for aktuarfaglige oppgaver. Funksjonens oppgaver er definert av styret i «Policy for aktuarfunksjonen» og omfatter blant annet ansvaret som definert i Solvens II forskriften.

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang per år en skriftlig rapport som fremlegges for styret og ledelsen. Rapporten dokumenterer alle oppgaver som aktuarfunksjonen har utført foregående år, og resultatene av dem. I tillegg skal rapporten påpeke mangler og gi anbefaling om hvordan disse kan utbedres.

Aktuarfunksjonen bidrar til effektiv gjennomføring av risikostyringssystem ved å anbefale, planlegge og gjennomføre risikobaserte kontroller og vurderinger av vesentlige forhold som påvirker de forsikringstekniske avsetninger.

Aktuarfunksjonen er ytterligere omtalt under [B.1](#).

B.7

Utkontraktering

Fremtind Livsforsikring AS sin policy for utkontraktering ble sist styrebehandlet i januar 2024. Det fremgår av policyen at foretaket skal ha en effektiv prosess som skal sikre tilfredsstillende etterlevelse av regelverk, og at foretaket ikke påføres tap eller sanksjoner som følge av eksternt aktørs brudd på avtaler og regler knyttet til utkontraktering. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig definert ansvarsforhold for alle utkontrakterte tjenester/ system
- Skriftlige avtaler med leverandører som er tydelig på ansvar og forventning, samt muliggjør innsyn og sanksjoner i tilfelle brudd
- Å sikre at leverandøren har etablert tilfredsstillende internkontrollsystemer, herunder beredskapsplaner
- En effektiv og sikker rapportering av nødvendige data fra leverandøren til foretaket
- En effektiv prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av avtalen.

Foretaket har moderat omfang av utkontrakterte funksjoner innenfor områder som er vanlig å utkontraktere i bransjen. Det er vesentlig utkontraktering til Fremtind Forsikring. Kjerneoppgaver er ikke utkontraktert.

Foretaket er selv ansvarlig for alle utkontrakterte tjenester og funksjoner. Foretakets fagansvarlig for utkontraktering har ansvaret for å sikre at foretaket har et effektivt og forsvarlig rammeverk for utkontraktering. Som hovedregel skal ikke foretakets virksomhet utkontrakteres med mindre kvalitative og kvantitative vurderinger viser at å utkontraktere tjenesten gir økonomisk eller kvalitativ merverdi, og at den eventuelle utkontraktingen ikke bryter med lovregulering og pålegg fra offentlige myndigheter. Før en eventuell avtaleinngåelse, må det vurderes om det er snakk om utkontraktering av kritiske og viktige funksjoner.

Før en eventuell avtaleinngåelse skal det gjennomføres risikovurderinger tilpasset den aktuelle tjenestens art, omfang og kritikalitet. Risikovurderingene skal være i tråd med myndighetskrav, bransjepraksis og foretakets krav til tjenestekvalitet.

Det skal også vurderes om melding til Finanstilsynet skal skje og hvordan lovens krav til utsatt gjennomføring av avtalen skal ivaretas. Det vil si at melding skal skje 60 dager før iverksettelse.

Avtaleansvarlig skal minimum årlig vurdere leverandørens evne til å levere den avtalte tjenesten (fare for insolvens, konkurs, nedleggelse, oppkjøp el.l.) og kvaliteten av tjenesten vurdert opp mot fastsatte krav i avtalen. Dersom det vurderes å være en forhøyet risiko kan det innhentes mer informasjon og deretter startes en dialog med leverandør parallelt med en eventuell vurdering av alternative leverandører.

Etterlevelsen av policyen og eksternt regelverk kontrolleres i samsvar med ansvar knyttet til de tre forsvarslinjene. Foretaket utkontrakterer store deler av sin virksomhet, først og fremst til Fremtind Forsikring AS, men også til SpareBank 1 Utvikling DA, SpareBank 1 Gruppen, LO Favør og Norsk Sykepleierforbund. Foretaket har egne ansatte for å ivareta strategiske og forretningsmessige vurderinger, sikre kvalitet

i styring og kontroll med den løpende virksomheten, oppfølging av leveransene fra leverandørene og iverksette korrigerende tiltak om nødvendig. Foretaket har egne ansatte innen ledelse (daglig leder) aktuarområdet, risikostyring, produkt/prising og økonomi/regnskap.

Tabell 5 Oversikt over vesentlige utkontrakterte tjenester

Tjenesteyter	Utkontrakterte funksjoner/ oppgaver	Jurisdiksjon	Tjenesten som leveres
Fremtind Forsikring AS	Distribusjon, risikovurdering, compliancefunksjon, mv.	Norge	Utbredt utkontraktering til Fremtind Forsikring AS
SpareBank 1 Gruppen	Økonomitjenester, juridiske tjenester, intern drift mv.	Norge	Kjøp av økonomitjenester, juridiske tjenester, intern drift lokaler mv.
DNB Bank ASA, LO og Norsk sykepleier-forbund	Distribusjon	Norge	Forsikringer distribueres av SpareBank 1-bankene, DNB Bank ASA, LO og Norsk sykepleierforbund
Northern Trust	Fonds-administrasjon	Storbritannia	Depottjenester, back- og mid office oppgaver knyttet til fondsadministrasjon og kapitalforvaltning.
EY	Internrevisjon	Norge Sverige	Innehar internrevisjonsfunksjonen
Lumera	Aktuarfunksjon	Norge	Innehar aktuarfunksjonen
KPMG	Valgt revisor	Norge	Valgt revisor
SpareBank1 Utvikling	IKT-løsninger, sikkerhetstjenester mv.	Norge m.fl.	Overordnet tjenesteavtale med hovedområdene IT-tjenester, datavarehustjenester/drift, innkjøpstjenester, intranett, fakturahåndtering, sikkerhet og HR-løsninger
PostNord Strålfors	Kundekommunikasjon	Norge	Avtale om utskrift og pakketjenester
TietoEVRY (Unit4)	Regnskapsløsning	Norge	Unit4 Business World (UBW) regnskapsløsning (SaaS)
Softtronic	Risikoklassifiseringsløsning	Sverige	Løsning for risikoklassifisering av kunder (SaaS)
Munich Re Automation Solutions	IKT-løsning	Irland	IKT-verktøy for (delvis) automatisert helsevurdering (SaaS)
Amazon Web Services	IKT-løsninger	USA EU	Avtale om skyplattform (inngått via SpareBank 1 Utvikling)
FIS Capital Markets UK	IKT-løsninger	Storbritannia USA Serbia	Managed services for et standardbibliotek for IFRS 17 kalkuleringer

B.8

Andre opplysninger

Informasjonen i kapittel B. gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av foretakets system for risikostyring og internkontroll gjennom perioden.

C.

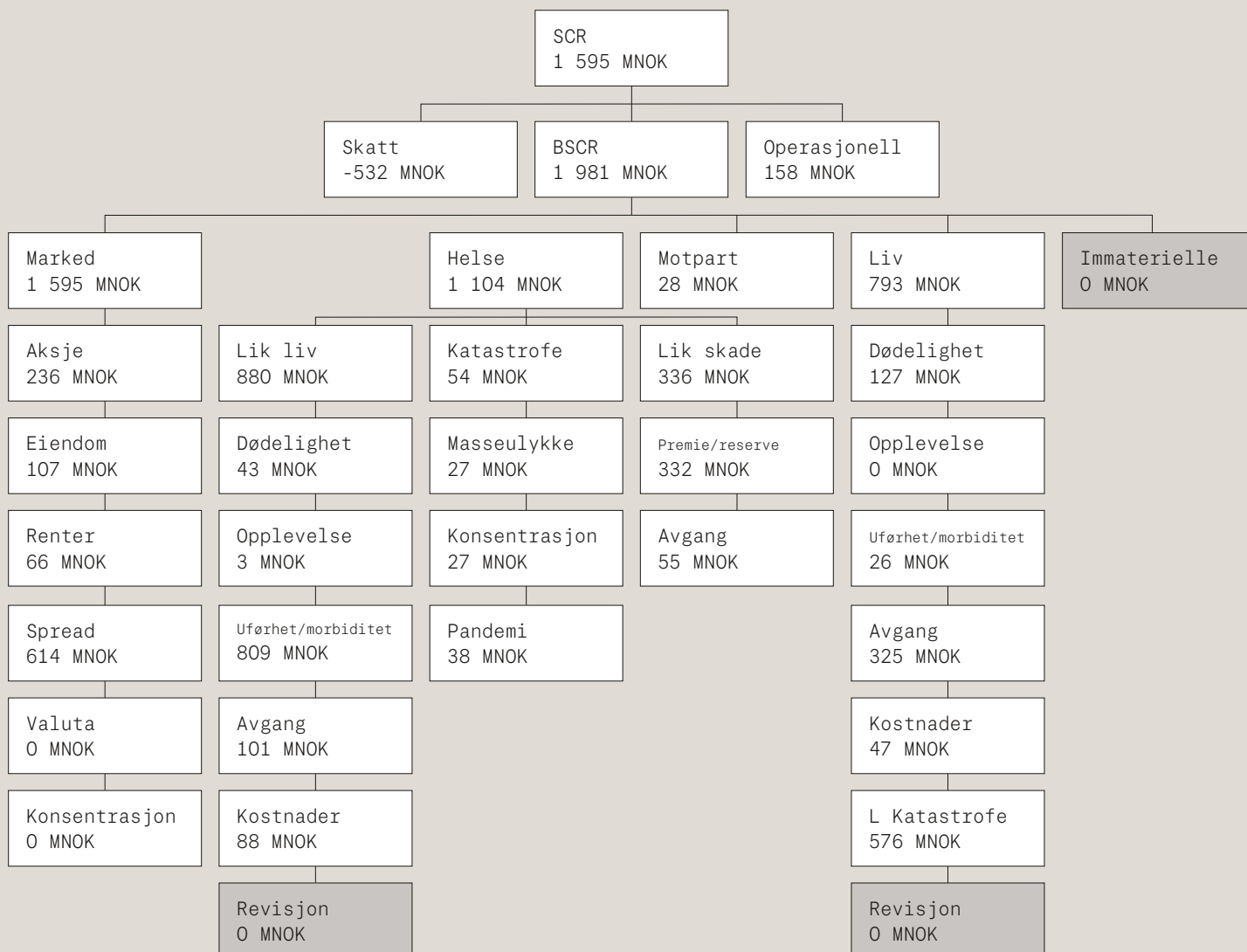
Risikoprofil

Foretakets risikostyring skal bidra til trygghet for kunden, i tillegg til å gi god avkastning for eier innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med foretakets risikotoleranse. God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobildet i alle prosesser og ledd i virksomheten. Foretakets interne og eksterne kontrollaktiviteter skal sikre at definerte risikogrenser overholdes og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Beregning av foretakets risiko gjøres i henhold til solvens II-regelverket. Foretaket beregner kapitalkravet etter standardformelen. Foretakets risikoprofil består av undermodulene gitt i regelverket, og er videre behandlet i dette kapittelet.

Tabellen under viser oppbygningen av foretakets kapitalkrav per 31.12.23. Forsikringsrisiko, bestående av livsforsikring og helseforsikring, er omtalt i C.1 og utgjør totalt 64 prosent av foretakets kapitalkrav. Markedsrisiko utgjør 30 prosent og er omtalt i C.2. Motpartsrisiko omtales i C.3 og operasjonell risiko i C.5. I tillegg omtales likviditetsrisiko i kapittel C.4, og andre vesentlige risikoer i kapittel C.6.

Figur 3 Oppbygging av solvenskapitalkrav per 31.12.2023

Tabell 6: Oppbygging av kapitalkrav

MNOK	Kapitalkrav
Livsforsikringsrisiko	793
Helseforsikringsrisiko	1 104
Markedsrisiko	877
Motpartsrisiko	28
Diversifisering	-820
Basiskrav til solvenskapital (BSCR)	1 981
Operasjonell risiko	158
Utsatt skatt (tapsabsorberende evne)	-532
Justering kundemidler	-13
Krav til solvenskapital (SCR)	1 595

C.1 Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko omfatter de risikoene som foretaket er eksponert for gjennom sin forsikringsvirksomhet. Foretaket har forsikringsprodukter som under solvens er kategorisert «helseforsikring lik livsforsikring», «helseforsikring lik skadeforsikring» og «livsforsikring».

Foretakets produkter under solvensbransjene helseforsikring lik livsforsikring og livsforsikring er eksponert for risikokategoriene: dødelighet, opplevelse, uførhet/morbiditet, avgang og kostnader. Foretakets produkter under solvensbransjen helseforsikring lik skadeforsikring er eksponert for risikokategoriene: premie/reserve og avgang. I tillegg er foretakets produkter under solvensbransjen livsforsikring eksponert for katastroferisiko for livsforsikring, mens begge solvensbransjene under helseforsikring er eksponert for katastroferisiko for denne. Videre følger en nærmere beskrivelse av de ulike risikokategoriene.

Premierisiko

Premierisiko er en fremoverskuende risiko og gjelder fremtidig eksponering, fremtidige skader og tilhørende kostnader. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Premierisikoen omfatter risikoen for at premien ikke er tilstrekkelig til å dekke fremtidige skader og kan oppstå som følge av usikkerheter i premienivå, skadefrekvens, gjennomsnittsskade, tidspunkt for erstatningsutbetalinger eller administrasjons-kostnader.

Reserverisiko

Reserverisiko er risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelig til å dekke skader som har inntruffet og tilhørende kostnader. Reserverisiko reflekterer usikkerhet til både inntrufne, men ikke rapporterte skader (IBNR), og rapporterte, men ikke endelig oppgjorte skader (RBNS).

For en portefølje av forsikringskontrakter hvor det benyttes sannsynlighetsteori ved beregning av pris og forsikringstekniske avsetninger, er en av de største risikoene foretaket står overfor i forbindelse med forsikringskontrakter at de faktiske erstatningsbeløpene overstiger de beløp som er avsatt til å dekke erstatningene. Forsikringshendelser rammer tilfeldig, og de observerte antall hendelser og erstatningsbeløp vil som en naturlig følge av dette variere fra år til år i forhold til det nivå som er beregnet ved statistiske teknikker.

Avgangsrisiko

Avgangsrisiko oppstår når det er avvik mellom faktisk og forventet avgang, og er risikoen for tap som følge av dette. Risikoen er knyttet til at forsikringsavtaler med forventet lønnsomhet i større grad enn forventet avsluttes før hovedforfall.

Dødelighetsrisiko

Dødsrisiko er en fremoverskuende risiko og gjelder fremtidig eksponering og fremtidige skader forbundet med at dødeligheten i forsikringsbestanden blir høyere enn beste antakelse. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Opplevelsesrisiko

Opplevelsesrisiko er en fremoverskuende risiko, og gjelder fremtidig eksponering og fremtidige skader forbundet med at dødeligheten i forsikringsbestanden blir lavere enn beste antakelse. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Uførhet-/morbidityrisiko

Uførhet-/morbidityrisiko er en fremoverskuende risiko og gjelder fremtidig eksponering og fremtidige skader forbundet med at uførheten eller sykkeligheten i forsikringsbestanden blir høyere enn beste antakelse. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Kostnadsrisiko

Kostnadsrisiko er en fremoverskuende risiko og gjelder om fremtidige kostnader forbundet med forsikringsbestanden blir høyere enn beste antakelse. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Katastroferisiko

Katastroferisiko er risikoen knyttet til en masseulykke, pandemi eller konsentrasjon av forsikrede personer som følge av at ekstreme eller irregulære hendelser for forsikringsbestanden medfører tap for foretaket som er høyere enn beste antakelse.

Sensitivitetsanalyse forsikringstekniske resultat og egenkapital

I tabellen under vises påvirkningen på resultat og egenkapital (før skatt) av 1 prosent endring i brutto opptjent premie og 1 prosentpoeng endring i kombinertprosenten. Kombinertprosenten er det mest brukte kriteriet for å måle lønnsomhet innen forsikring. En endring i kombinertprosenten kan skyldes en endring i skadefrekvens, erstatningsnivå og/eller administrasjonskostnader.

Tabell 7: Sensitivitetsanalyse. Beløp i millioner kroner.

Resultateffekt før skatt	Effekt
1 prosentpoeng endring i kombinertprosenten	+/- 33,4
1 prosentpoeng endring i premienivå	+/- 41,1

Forsikringsrisiko – risikoreduksjonsteknikker

Foretaket styrer forsikringsrisikoen gjennom foretakets fastsatte tegningsregler innenfor definerte områder, og har utarbeidet risikohåndbøker med retningslinjer for risikovurdering med helse- og tegningsregler for overtagelse av forsikringsrisiko. Ved tegning av individuelle risikoprodukter og enkelte gruppelivsprodukter gjennomføres det en helsevurdering av forsikrede. Resultatet av denne vurderingen gjenspeiles i nivået på risikopremien som kreves, eventuelt også i form av reserverasjoner på dekingen eller eventuelt avslag. Ved inngåelse av gruppelivsavtaler risiko-vurderes bedriften, foreningen og visse forsikrede.

Gjenforsikring (også omtalt som reassuranse) er en forsikringsavtale som beskytter foretaket mot erstatningskrav. Styret i Fremtind Livsforsikring AS har vedtatt foretakets policy for reassuranse og reassuranseprogram. Reassuranse er et verktøy for å redusere forsikringsrisikoen når tilstrekkelig diversifisering ikke kan oppnås gjennom ordinær drift. Reassurandørene bidrar også med kunnskap i flere prosesser knyttet til forsikringsrisiko.

Foretaket har inngått avtale om følgende typer av reassuranse:

Kvotereassuranse

Ved kvotereassuranse deles forsikringsrisikoen mellom to parter, og på den måten overføres deler av risikoen til en reassurandør, der andelen som overføres er avtalespesifikk.

Eksedentreassuranse

I kontrakten er det fastsatt en egenandel per forsikrede innen hver produktgruppe. All risiko utover egenandelen reassureres.

Excess of loss/katastrofereassuranse

For risikokostnader over et visst beløp dekker reassurandørene det overskytende beløp, begrenset til et spesifisert maksimum og spesifikk hendelse. Denne reassuransen er tegnet sammen med Fremtind Forsikring AS for personrisikoprodukter.

Adverse Mortality Stop Loss (AMSL)

AMSL-reassuranse beskytter mot dødsrisikoutbetalinger utover en egenandel og inn-til et øvre avtalt nivå.

C.2

Markedsrisiko

Markedsrisiko består av risiko knyttet til negativ verdiutvikling i aksjer, renter, eiendom, og ufordelaktig utvikling i kredittmarginer (spread), valutaeksponering i tillegg til konsentrasjonsrisiko. Markedsrisiko utgjorde 877 millioner kroner per 31.12.2023.

De seks risikokomponentene som inngår i beregning av markedsrisiko er beskrevet under:

Aksjerisiko

Risiko knyttet til endring i markedsverdi for posisjoner i egenkapitalinstrumenter, herunder aksjer, aksjefond, kombinasjonsfond, hedgefond, private equity, samt derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Fremtind Livsforsikring AS utfører deler av aksjeinvesteringene ved bruk av diskresjonær forvaltning gjennom direkte eierskap i børsnoterte foretaker.

Renterisiko

Defineres som endring i markedsverdier på foretakets investeringer i obligasjons- og sertifikatmarkedet, samt foretakets forsikringsforpliktelser som følge av endring i markedsrentene.

Eiendomsrisiko

Risiko knyttet til verdiutvikling på foretakets posisjoner i fast eiendom. Eventuelle plasseringer i eiendomsfond som ikke har et vesentlig innslag av lånefinansiering medregnes under vurdering av eiendomsrisiko.

Kredittmarginrisiko (spread)

Risiko for endring i markedsverdi på foretakets investeringer i rentepapirer som følge av endring i kredittmarginer for ulike kredittratingklasser.

Valutarisiko

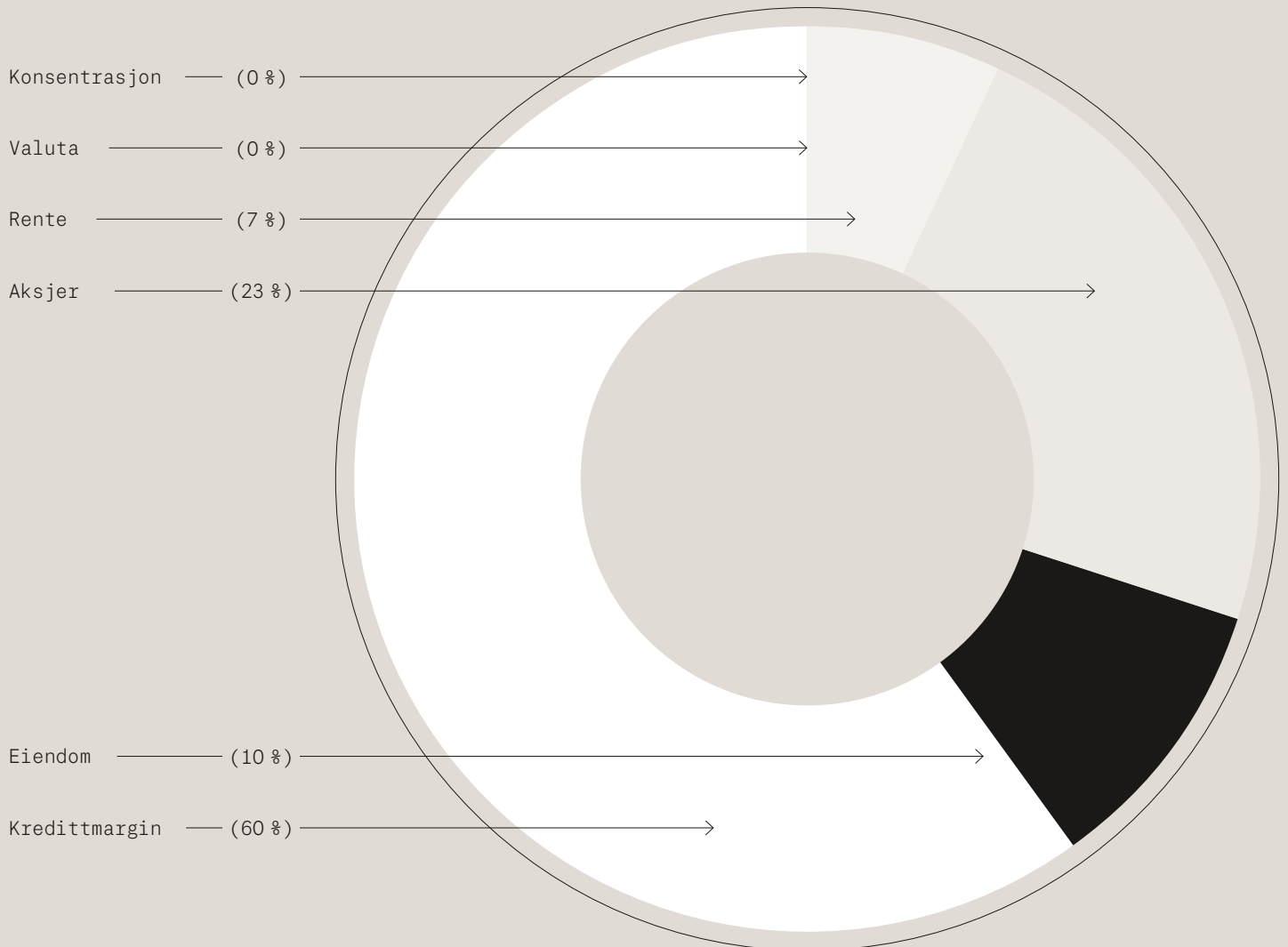
Risiko for tap som oppstår som følge av endring i kursen mellom norske kroner og utenlandske valutaer.

Konsentrasjonsrisiko

Risiko for endring i markedsverdi av aksjer, obligasjoner og eiendom som vesentlig konsentrasjon mot en enkelt motpart. Konsentrasjonsrisiko reflekterer økningen i risiko som følger av manglende diversifisering i investeringene.

Figur 4 viser prosentvis fordeling av de ulike risikokomponentene i markedsrisiko per 31.12.2023. Risikoen, uttrykt ved kapitalkravet, for de ulike risikoene er, fra størst til minst: kredittmargin (spreadrisiko), aksjer, eiendom, rente, valuta og konsentrasjon.

Figur 4 Oppbygning av solvenskapitalkravet for markedsrisiko

Foretakets portefølje anses som differensiert med hensyn på spredning mellom ulike motparter.

Foretakets eksponering mot aksjerisiko skjer via valutasikrede globale indekxnære aksjefond som hovedsakelig investerer i foretaker notert på børs og regulerte markeder i utviklede økonomier. Foretaker som ikke tilfredsstillere retningslinjer for ansvarlige investeringer vil holdes utenfor fondets investeringsområde. Målsetningen med fondet er over tid å gi avkastning tilnærmet lik referanseindeksen før kostnader.

Risikoreduksjonsteknikker

Foretaket administrerer investeringsporteføljen i henhold til risikoprofil med de begrensninger foretakets styre fastsetter gjennom risikostrategi og investeringsstrategi

knyttet til aktivaklassene. Som ett ledd i å redusere markedsrisikoen benyttes valutasikringsderivater for investeringer i utenlandske verdipapirer. Foretaket skal være tilnærmet 100 prosent valutasikret. Valutaeksponeringen følges opp på løpende basis.

Foretakets renterisiko reduseres ved hjelp av investeringer i obligasjoner med flytende rente slik at disse fungerer som en sikring mot de tekniske avsetningene (forpliktelsene).

Foretakets risikostyringsfunksjon har ansvaret for å overvåke de ovennevnte risikoreducerende tiltakene og effektene.

C.3

Kredittrisiko

Motparts-/kredittrisiko defineres som risikoen for at foretaket påføres tap som følge av at foretakets motparter ikke innfrir sine forpliktelser ovenfor foretaket. Motpartsrisiko er inndelt i Type 1 og Type 2, hvorav førstnevnte omfatter gjenforsikringskontrakter, derivatmotparter og bankinnskudd, mens sistnevnte omfatter fordringer på formidlere og kunder.

Per 31.12.2023 utgjorde Type 1-risiko 79 prosent, og Type 2-risiko 21 prosent av foretakets motpartsrisiko.

Størrelsen på motpartsrisiko Type 1 avhenger i stor grad av motpartens kredittrating. Kredittratingen for reassurandører overvåkes kontinuerlig av foretaket.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i foretaket er knyttet til hvorvidt foretaket klarer å betjene forpliktelsene innen forfall uten at det oppstår vesentlige ekstrakostnader. Likviditetsrisiko er også risikoen for ikke å kunne finansiere ønsket vekst og utvikling. Foretaket skal til enhver tid ha nok likviditet til å innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall. Samtidig skal likviditetsstyring foregå på en slik måte at finansiell avkastning på investerte midler er tilfredsstillende.

Foretakets risikoreducerende tiltak knyttet til likviditetsrisiko er at foretaket til enhver tid har en tilfredsstillende kapitalbuffer fastsatt ut ifra investeringsstrategi og stresstester. Kapitalbufferen består av kontanter, bankinnskudd, obligasjoner med fortrinnsrett (kredittrating-AAA), pengemarkedsfond og statsobligasjoner (kredittrating-AAA).

Fortjeneste i fremtidige premier

Beregningen av forventet fortjeneste i fremtidige premier, «expected profits in future premiums» (EPIFP), gjøres på hver homogene risikogruppe og samles i én post. Per 31.12.2023 var EPIFP 1 048 millioner kroner. EPIFP beregnes som differansen mellom de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin) beregnet i samsvar med direktivet og en beregning av de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin), der det forutsettes at fremtidig premie ikke mottas. Forutsetningene for beregningen er at fremtidig premie ikke har en annen skade eller kostnadsratio sammenlignet med øvrig premie for den gjeldende bransjen. Tabellen under viser EPIFP:

Tabell 8: EPIFP per solvensbransje. Beløp i millioner kroner.

Solvensbransje	EPIFP
Livsforsikring og helseforsikring lik livsforsikring	949
Helseforsikring lik skadeforsikring	99
Totalt	1 048

C.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter juridisk risiko og compliance risiko. Operasjonell risiko omfatter både utilsiktede og tilsiktede hendelser, og er til stede i hele organisasjonen. Operasjonelle hendelser kan føre til tap i øvrige risikokategorier, slik som markeds- og forsikringsrisiko. Operasjonell risiko under standardformelen omfatter ikke risiko relatert til strategiske beslutninger eller omdømmerisiko.

Operasjonell risiko i Pilar 1 per 31.12.2023 utgjorde 158 millioner kroner.

Operasjonell risiko i foretaket reduseres gjennom etablerte rutiner for internkontroll og god organisering av virksomheten. Identifisering av operasjonell risiko gjøres i parallell med øvrige risikokategorier, og involverer bredt i virksomheten. Kontrollaktiviteter, forbedringsarbeid, beredskapsplaner og hendelseshåndtering er viktige virkemidler. Det er etablert uavhengig kontroll av området, samt at styret og ledelse mottar regelmessig rapportering. Den uavhengige kontrollen er utkontraktert til Fremtind Forsikring AS, og mange av aktivitetene gjøres felles i konsernet.

Evaluering av styring og kontroll med operasjonell risiko er del av internkontrollen i foretaket. Vurdering av risikoen pågår løpende, samt at det gjøres utdypende analyser i forbindelse med egenvurdering av risiko og solvens (ORSA). For sistnevnte benyttes blant annet nedgangsscenarioer til å simulere effekt på solvenskapitalen og vurdere tilstrekkeligheten av denne.

C.6

Bærekraftsrisiko

Fremtind konsern har en langsiktig ambisjon om bærekraftig verdiskapning og et mål om å gjøre forsikring sirkulært og motivere til skadeforebygging og klimatilpasning. Fremtind skal ta eierskap til hele bærekraftstematikken innenfor miljø og klima (E), sosiale forhold (S) og virksomhetsstyring (G) og prioriteringene skal ta hensyn til vesentlighet. Ambisjon og mål berører døtrene inkludert foretaket. Styret i Fremtind Livsforsikring AS har vedtatt en overordnet Policy for bærekraft som rammeverk for arbeidet med bærekraft og bærekraftsrisiko.

Det er etablert et rådgivende forum for bærekraft (BF) i konsernet, hvor foretaket er representert med et medlem. BF har til formål å styrke bærekraftsarbeidet i Fremtind på tvers av datterselskaper og sikre strategisk forankring, koordinere tiltak og bidra til effektive prosesser for bærekraft i konsernet.

Det har vært høy aktivitet i bærekraftsforumet i 2023, med særlig fokus på etableringen av konsernovergripende bærekraftsmål og KPIer med utgangspunkt i dobbel vesentlighet. Vesentlighetsanalysen har blitt oppdatert i tråd med kravene som følger av nytt bærekraftsdirektiv, CSRD¹. Foretaket har vært delaktig i arbeidet med mål og KPIer, med særlig eierskap til sosial bærekraft og konsernmål for helse og livskvalitet. Det er i 2023 satt mål om å redusere langvarige sykdomsforløp ved å tilby kundene tiltak for å holde seg i arbeide eller annen aktivitet. I løpet av 2024 skal målformuleringen kvantifiseres. I arbeide med økonomisk og sosial utenforskap har foretaket utpekt unge og uføre som en prioritert gruppe. Fremtind ser en bekymringsfull utvikling i antallet uføre over tid. For å styrke psykisk helse og påvirke utenforskap har foretaket inngått et samarbeide med Lyk-z og døtre om kurs i livsmestring som tilbys utvalgte kunder. Selv om samarbeidet foreløpig er på pilotstadiet er resultatene lovende. Innsikten gjennom samarbeidet er også verdifull i utviklingen av bærekraftige uføreprodukter.

Bærekraft i kapitalforvaltningen

Investeringsporteføljen for forsikringsvirksomheten omfatter alle investeringsmidler i konsernet, herunder foretaket. Formålet med forvaltningen er å sikre forsikrings-tekniske forpliktelse og bidra til konsernets avkastningsmål innenfor rammen av bærekraft. Forvaltningen følger egne retningslinjer som baserer seg på anerkjente prinsipper for ansvarlig forvaltning, hvor bærekraftsvurderinger inngår på linje med finansielle faktorer. Det benyttes i stor utstrekning eksterne leverandører i forvaltningen. Fremtind stiller krav til sine forvaltere og utøver et aktivt eierskap for å påvirke til bærekraftig atferd.

Både i egen forvaltning og ved valg av eksterne leverandører, legges FNs prinsipper for ansvarlige investeringer til grunn (UN PRI). Forvaltningen internt og eksternt følger også prinsippene til FNs Global Compact. Disse rammene operasjonaliseres gjennom eksklusjoner, ESG integrering i investeringsanalyser og beslutningsprosesser og gjennom aktivt eierskap.

Investeringsporteføljen inngår i konsernets kartlegging av klimarisiko og i TCFD- og taksonomi rapporteringen. Innen fysisk klimarisiko har kapitalforvaltningen særlig oppmerksomhet på eiendom som investeringsklasse. Innen overangsrisko vurderes risiko for verdifall i porteføljen som følge av overgangen til et lavutslippssamfunn. Det vurderes at forvaltningen har begrenset eksponering for ansvarsrisiko. Fremtind rapporterer andelen investeringer som er rettet mot eller forbundet med taksonomiforenelige aktiviteter, i forhold til samlede investeringer.

Regulatoriske forhold

Den 1. juli 2022 trådte åpenhetsloven i kraft. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Den pålegger en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger som skal redegjøres for i en rapport som legges frem. Loven omfatter egen virksomhet, foretakets leverandører og forretningspartnere i hele deres verdikjede. Fremtind konsern offentliggjorde sin redegjørelse om hvordan selskapet håndterer risiko samt negative konsekvenser for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i 2023. Det er etablert en egen varslingskanal og klagemekanismer på www.fremtind.no. Fremtind etterlever informasjonsplikten med å besvare henvendelser løpende.

Regnskapsloven §3-3c pålegger alle store foretak å rapportere om samfunnsansvar som minst omhandler miljø, sosiale forhold, arbeidsmiljø, likestilling og ikke-diskriminering, overholdelse av menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser. Opplysningene skal gis i det omfang som er nødvendig for å forstå foretakets utvikling, resultat, stilling og konsekvenser av foretakets virksomhet. Fremtind konsern er ikke formelt omfattet av det gjeldende lovverket, da selskapet ikke er definert som stort foretak i regnskapslovens forstand. Fremtind konsern vil derimot være omfattet av lovverket under regnskapsrapporteringsdirektivet, CSRD, når det trer i kraft for regnskapsåret 2024 i 2025. Fremtind vil rapportere konsolidert og aktivitetene i foretaket vil inngå. Det pågående bærekraftsarbeidet i selskapet er innrettet slik at selskapet skal innfri forventningene til lovpålagt bærekraftsinformasjon til enhver tid.

Fremtind har i årsrapporten for 2023 utvidet informasjonen om bærekraft for å være best mulig forberedt på en god og effektiv etterlevelse av lovverket som kommer.

C.7 Andre vesentlige risikoer

Gjennom ORSA-prosessen identifiserer foretaket også risiko av mer strategisk og forretningsmessig karakter, samt compliancerisiko. Strategisk risiko defineres som risiko for tap som følge av manglende evne til å implementere forretningsplaner, feilvalgte strategiske beslutninger, manglende allokering av ressurser, eller tilpasninger av forretningen til endringer i markedet. Forretningsmessig risiko defineres som risiko for tap som følge av uventede endringer i juridiske rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold. Compliancerisiko er definert som risikoen for tap knyttet til juridiske eller regulatoriske sanksjoner, bøter, økonomisk tap eller tap av omdømme, altså et resultat av at foretaket ikke opererer i samsvar med lover, reguleringer, regler, og interne retningslinjer.

Strategisk og forretningsmessig risiko samt compliancerisiko har stort fokus i foretaket og følges opp løpende.

Tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt er et kapitalreducerende element i foretakets kapitalkravsberging og er nærmere beskrevet og redegjort for under kapittel E.6.

Sensitivitet og stresstest

I tabellen under er det gjennomført ulike sensitivitetstester basert på selskapets solvensmargin per 31.12.2023.

Tabell 9: Sensitiviteter

Solvensmargin per 31.12.2023	242%
+100 basispoeng endring i rentekurven	- 2 pp.
- 100 basispoeng endring i rentekurven	2 pp.
-30 % fall i verdien av børsnoterte aksjer	- 11 pp.
-10 % fall i verdien av eiendomsdøtre	- 3 pp.
3 prosentpoeng endring i kombinertprosenten	6 pp.
3 prosentpoeng endring i premienivå	8 pp.

Ved at følgende sensitiviteter kombineres i en stresstest vil solvensmarginene kunne endre seg fra 242 til 212 prosent:

- 100 basispoeng i rentekurven
- -30 prosent fall i verdien av børsnoterte aksjer
- -10 prosent fall i verdien av eiendomsdøtre
- 3 prosentpoeng økning i combined ratio for samlet portefølje
- 3 prosentpoeng redusert premienivå

C.8

Andre opplysninger

Informasjonen i kapittel C. gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av foretakets risikoprofil.

D.

Verdsetting for solvensformål

I denne delen av rapporten beskrives verdsettelsen av eiendeler, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser under Solvens II.

D.1

Eiendeler

Under Solvens II skal alle eiendeler i balansen verdsettes til virkelig verdi. Markedsverdier blir brukt der eiendeler blir handlet i et aktivt marked og priser er offentlig tilgjengelig. For andre eiendeler benyttes andre verdsettelsesmetoder. I hovedsak medfører dette en endring i verdiene for foretakets immaterielle eiendeler, hold-til-forfall obligasjoner og derivater. I solvens II verdsettes eiendelene til Fremtind Livsforsikring AS til 12 539 millioner kroner per 31.12.2023. Eiendelene i regnskap verdsettes til 13 589 millioner kroner.

Immaterielle eiendeler

Foretakets immaterielle eiendeler har en regnskapsmessig verdi på 765 millioner kroner. Den regnskapsmessige verdien består av identifiserte immaterielle eiendeler relatert til kunderelasjoner og distribusjonsavtalen med DNB ASA. For at disse skal kunne verdsettes under Solvens II må eiendelene klart kunne skilles ut for salg, samt at det må eksistere eksempler på tilsvarende transaksjoner i markedet. De immaterielle eiendelene verdsettes derfor til null i Solvens II.

Investeringer – Investeringer i tilknyttede foretak

I posten «investeringer i tilknyttede foretak» inngår verdien av Fremtind Eiendom AS. Fremtind Eiendom AS er et datterforetak av Fremtind Forsikring AS, og består av åtte eiendomsforetak. Fremtind Livsforsikring AS eier 15 prosent av aksjene Fremtind Eiendom AS, mens Fremtind Forsikring AS eier 85 prosent.

I Fremtind Livsforsikring AS sitt regnskap verdsettes aksjene til markedsverdi av eiendommene i tillegg til andre eiendeler og forpliktelser utover eiendommene som ligger i eiendomsselskapet. Det gjennomføres markedsverdivurdering av eiendommene to ganger i året, ved utgangen av andre og fjerde kvartal. Per 31.12.2023 verdsettes aksjene til 435 millioner kroner.

Investeringer – Obligasjoner

Foretakets investeringer i obligasjoner er i stor grad rettet mot obligasjoner eller lån til foretaker med god kredittkvalitet, men består også av statsobligasjoner. Deler av obligasjonsporteføljen er klassifisert som hold-til-forfall-obligasjoner. Hold-til-forfall er en intern klassifisering som medfører at obligasjonene verdsettes til amortisert kost i regnskapet. Foretakets hold-til-forfall-obligasjoner har en ferdig beregnet markedsverdi fra foretakets depotbank. I Solvens II verdsettes alle obligasjoner til markedsverdi. Per 31.12.2023 er markedsverdien benyttet i solvensbalansen 226 millioner kroner lavere enn amortisert kost. Virkelig verdi på obligasjonene vises i solvensbalansen med verdi på 9 970 millioner kroner.

Tabell 10: Balanse og eiendeler

MNOK	Regnskap	Solvens II	Differanse
Goodwill	0	0	0
Immaterielle eiendeler	765	0	-765
Utsatt skattefordel	0	0	0
Investeringer	12 184	11 967	-217
Eiendom (annet enn til eget bruk)	0	0	0
Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresse	426	435	9
Aksjer mv.	0	0	0
Obligasjoner	10 196	9 970	-226
Statsobligasjoner mv.	2 627	2 597	-30
Foretaksobligasjoner mv.	7 569	7 373	-196
Sikrede verdipapirer	0	0	0
Verdipapirfond mv.	1 562	1 562	0
Derivater	0	0	0
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	0	0	0
Andre investeringer	0	0	0
Utlån	9	9	0
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger:	445	377	-68
Helseforsikring lik skadeforsikring	150	122	-28
Livsforsikring og helseforsikring lik livsforsikring	296	255	-41
Helseforsikring lik livsforsikring	295	255	-41
Livsforsikring	0	0	0
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	16	16	0
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	34	34	0
Ikke forsikringsrelaterte fordringer	0	0	0
Kontanter og kontantekvivalenter	131	131	0
Øvrige eiendeler	5	5	0
Sum eiendeler	13 589	12 539	-1 051

Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger

Eiendelene knyttet til gjenforsikringsandelen av forsikringstekniske bruttoavsetninger verdsettes 68 millioner kroner lavere i Solvens II enn i regnskapet. Differansen skyldes lønnsomheten i reassuransekontraktene og diskontering under Solvens II.

Investeringer – Derivater

Foretaket har pr 31.12.2023 ingen derivater i balansen.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringstekniske avsetninger i regnskapet følger av forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter. Regnskapet for foretaket er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskapsforskriften for livsforsikringsforetak i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som godkjent av EU, og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av lover og forskrifter. IFRS 17 gjelder ikke for årsregnskap for livsforsikringsforetak i Norge. Gjeldende IFRS 4 regler for regnskapsføring av forsikringskontrakter i selskapsregnskapet videreføres for livsforsikringsforetak i Norge.

De forsikringstekniske avsetningene i Solvens II tilsvarer verdiene lik beste estimat forpliktelse og en risikomargin. For livs- og helseforsikring består beste estimat av nåverdien av sannsynlighetsvektet fremtidige kontantstrømmer for erstatningsavsetninger og premieavsetninger. Diskonteringen i Solvens II er basert på utbetalingsprofilen per produkt.

Premieavsetning

Verdsettelse av premieavsetningene under Solvens II-regelverket er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for uavløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Kontrakter innenfor kontraktens grense er definert som alle kontrakter som foretaket er juridisk bundet av, som er nærmere spesifisert i solvens II-regelverket.

Premieavsetningene inkluderer fradrag for forventet fremtidig fortjeneste for kontrakter som foretaket er bundet av. Videre er Solvens II-premieavsetningen diskontert med den volatilitetsjusterte risikofrie rentekurven. Kundefordringer behandles som en eiendel i regnskapet, mens kundefordringer inngår som fremtidige premieinntekter i fastsettelsen av premieavsetningene under Solvens II.

Det nærmeste dette tilsvarer i regnskapet er den uavløpte andelen av forfalte premier for kontrakter som er i kraft på verdsettelsesdagen, men dette er svært begrenset for foretaket og kan dermed ikke sammenlignes. Det gjøres ingen fradrag for eventuelle utgifter før den forfalte premien er opptjent i regnskapet.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningene er diskontert i Solvens II, dette gjelder ikke nødvendigvis i regnskapet. Mange av de andre forutsetninger brukt i Solvens II-beregningene er identiske med beste estimat forutsetningene i regnskapet, men diskontert med den volatilitetsjusterte risikofrie rentekurven og justert for kostnader og eventuell fremtidig overskudd til kunde.

Erstatningsavsetningen under Solvens II skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på balansetidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS, utbetalingsreserver og administrasjonsreserver) og skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt (IBNR).

Forsikringsoppgjør er ansvarlig for registrering av RBNS per krav gjennom den enkelte skadebehandler. Registrering skal vurderes i tråd med den til enhver tid gjeldende reserveringsinstruks. Utøvende aktuar er ansvarlig for IBNR-, RBNS-avsetninger, utbetalingsreserver og administrasjonsreserver som er basert på empiriske data og statistiske metoder. Foretakets IBNR-reserveringsmetodikk består av å kombinere utviklingsmodeller (Chain Ladder) med forventede skadekostnadsmodeller (f.eks. Bornhuetter Ferguson). Ved beregning kan enten historiske betalinger eller skadekostnadsdata (hvor RBNS og utbetalingsreserver er inkludert) benyttes. RBNS-avsetninger, utbetalingsreserver og administrasjonsreserver er basert på produktspesifikke aktuarielle modeller og statistiske erfaringer. Valg av beregningsmetode vil være avhengig av risikoklasse (produkt/bransje) og hvor mange års skadehistorikk som er tilgjengelig.

Risikomargin

En risikomargin legges til de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsippene. Risikomarginen er beregnet som kostnaden for å holde den nødvendige kapital for å dekke solvenskapitalkravet gjennom hele avløp av forsikringsforpliktelser. Siden beregningen av risikomarginen er basert på solvenskapitalkravet, tas det hensyn til diversifiseringseffekter i beregningen.

En viss risikojustering utover beste estimat regnskapsavsetninger er inkludert i regnskap, noe som bidrar indirekte til solvens II-kapital inkludert i tabell ovenfor.

Endringer i forutsetninger

Det er mange forutsetninger som inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger. Av disse utgjør endringen prognostiserte driftskostnader en vesentlig effekt på forsikringstekniske avsetninger i forhold til foregående rapporteringsperiode. Forventet inflasjon inngår i beregningen av fremtidige driftskostnader, men endringen i inflasjons forventninger hadde ikke en vesentlig effekt. Endret forutsetning for driftskostnader er estimert til å ha redusert solvensmargin med cirka 3 prosentpoeng. Øvrige endringer forutsetninger hadde ikke vesentlig effekt på solvensmargin.

Usikkerhet i forsikringstekniske avsetninger

Det vil alltid være en viss usikkerhet forbundet med beregninger av forsikringstekniske avsetninger, da man nødvendigvis tar noen antagelser om fremtiden. Den største usikkerheten knyttes til forutsetninger for uførhet/sykdom, noe som kan variere en del mellom solvensbransjene og produkter, der de med lengst durasjon (gjennomsnittlig tid fra dato for skade til skaden er endelig oppgjort) gjerne har størst usikkerhet.

Bruk av volatilitetsjustert rentekurve

Foretaket benytter volatilitetsjusterte rentekurver ved beregning av forsikringstekniske avsetninger. Rentekurvene publiseres månedlig av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Betydningen for bruk av volatilitetsjustert rentekurve i Pilar 1-beregningen fremfor bruk av basiskurven (rentekurve uten volatilitetsjustering) gir en reduksjon i forsikringstekniske avsetninger på 145 millioner kroner, fra 6 774 til 6 628 millioner kroner. Kapittel E.6 forklarer effekten av dette på solvensmargin.

Gjenforsikringsandel av beste estimat premieavsetning

For verdsettelse av premieavsetningen legges foretakets gjeldende reassuranseprogram til grunn.

Gjenforsikringsandel av beste estimat erstatningsavsetning

Her benyttes de avgitte beløpene fra regnskapet. Reassurandørenes andel av RBNS, utbetalingsreserver og IBNR er beregnet basert på gjeldende reassuransekontrakter.

Tabell 11: Balanse, forpliktelse

MNOK	Regnskap	Solvens II	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring (som skadeforsikring)	772	567	-205
Herav beste estimat		540	
Herav risikomargin		26	
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring	8 270	6 061	-2 209
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring lik livsforsikring	7 836	6 392	-1 444
Herav beste estimat		6 197	
Herav risikomargin		195	
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring	434	-330	-765
Herav beste estimat		-406	
Herav risikomargin		76	
Pensjonsforpliktelse (for egne ansatte)	0	0	0
Premiedepot fra gjenforsikringsforetak	296	255	-41
Forpliktelse ved utsatt skatt	7	549	542
Derivater	0	0	0
Finansielle forpliktelse, annet enn gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0
Forpliktelse i forbindelse med direkte forsikring	21	21	0
Forpliktelse i forbindelse med gjenforsikring	32	32	0
Betalingsforpliktelse (til leverandører, ikke forsikring)	18	18	0
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	550	550	0
Øvrige forpliktelse	1 151	126	-1 025
Sum forpliktelse	11 116	8 179	-2 938
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelse	2 473	4 360	1 887

D.3 Andre forpliktelser

Differansen mellom den verdien for forpliktelser i regnskap og Solvens II er på 2 938 millioner kroner.

Forpliktelser ved utsatt skatt

Forpliktelser ved utsatt skatt verdsettes til 549 millioner kroner i Solvens II-balansen. Økningen på 542 millioner kroner i forhold til regnskapsbalansen skyldes midlertidige forskjeller som er oppstått i forbindelse med overgang til markedsverdier for eiendeler og forpliktelser i Solvens II. Det er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent i beregningen av utsatt skatt.

Derivater

Foretaket har pr 31.12.2023 ingen derivater i balansen.

Øvrige forpliktelser

Differansen mellom regnskapsverdi og Solvens II-verdi for posten «øvrige forpliktelser» er 1 025 millioner kroner. Denne differansen skyldes forskjeller i behandling av utbytte og avsetning til garantiordningen. I balansen omklassifiseres avsetning til garantiordningen på 24 millioner kroner fra egenkapital i regnskapet til forpliktelse i Solvens II. I Solvens II er utbytteavsetningen på 1 050 millioner kroner trukket ut av balansen da denne verdien inngår som en del av avstemmingsreserven.

Solvenskapitalen

Solvenskapitalen består av sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser, justert for ansvarlig lån og forventet utbytte, se del [E.1](#).

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

Foretaket benytter ingen alternative verdsettingsmetoder.

D.5 Andre vesentlige opplysninger

Informasjonen i kapittel D. gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av foretakets verdsettelse av eiendeler og forpliktelser for solvensformål.

E.

Kapitalstyring

Fremtind Livsforsikring AS har gjennom policy for kapitalstyring fastsatt prinsipper og rammer for styring og kontroll av kapitaliseringen, og sammensetning av kapital i foretaket. Policyen er operasjonalisert gjennom foretakets Kapital- og risikostrategi. Kapitalstrategien omhandler hvor mye kapital foretaket skal holde, sett opp imot risikonivået (kapitalkravet) og hva som er den optimale kapitalsammensetningen.

Kapitalstyringen i foretaket skal sikre en effektiv kapitalanvendelse for å:

- Sikre forpliktelsene overfor foretakets kunder.
- Sikre at myndighetspålagte og interne mål for solvensmargin overholdes.
- Tilfredsstill eier sitt krav til egenkapitalavkastning.
- Sikre at foretaket kan utnytte vekstmuligheter i markedet.

Per 31.12.2023 har Fremtind Livsforsikring AS to konserninterne ansvarlige lån hos Fremtind Forsikring AS totalt på 550 millioner kroner. Det første lånet på 300 millioner kroner ble utstedt i forbindelse med Fremtind Livsforsikring AS sin etablering i januar 2019. Det andre lånet på 250 millioner kroner ble tatt opp i slutten av 2020. De ansvarlige lånene er utarbeidet slik at lånene kan legges ut i markedet. Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld.

Foretakets styre har vedtatt et internt mål for solvensmarginen. Det er etablert et intervall for solvensmargin som foretaket styrer etter. Intervallet er basert på fire hovedelementer:

- Resultatbuffer, for at foretaket skal kunne tåle negative resultater.
- Usikkerhetsmargin, som følge av usikkerhet knyttet til forutsetninger i modeller og regelverk.
- Pilar-II-riisiko, for å ta høyde for foretakets virkelige risiko identifisert i ORSA-prosessen.
- Strategisk kapital, som skal ta høyde for foretakets vekstplaner.

For 2023 er intervallet for solvensmargin fastsatt fra 150 til 200 prosent målt i forhold til solvenskapitalkravet, hvor foretaket tilstreber å ligge i den øvre delen av intervallet.

Foretaket har en beredskapsplan som skal benyttes dersom det oppstår en situasjon hvor det er behov for å bedre kapitalsituasjonen. Beredskapsplanen er inndelt i fire nivåer med ulike former for tiltak, og er knyttet til foretakets etablerte intervall for solvensmargin. De viktigste tiltakene i beredskapsplanen er:

- Tilbakeholdelse av utbytte foregående år.
- Opparbeidelse av overskudd fra driften.
- Opptak av ansvarlig lån.
- Endre aktivasammensetning.
- Øke innslag av reassuransse.
- Emisjon mot eier.
- Endring av strategi-reduksjon i strategisk kapital.
- Realisering av deler av virksomheten.

Per 31.12.2023 har Fremtind Livsforsikring AS ingen eksterne låneavtaler som begrenser muligheten til å utbetale utbytte eller konsernbidrag.

Solvensmargin

Per 31.12.2023 er foretakets solvensmargin på 242 prosent. Solvensmarginen er justert for foreslått utbytte på 1 050 millioner kroner. Solvensmarginen ligger over det etablerte solvensmarginintervallet på 150-200 prosent.

Tabell 12: Solvenssituasjon. Beløp i millioner kroner.

	31.12.2022	31.12.2023	Differanse
Solvenskapital	3 284	3 860	577
Solvenskapitalkrav	1 588	1 595	6
Solvensmargin	207 %	242 %	35 %

E.1 Ansvarlig kapital

Foretakets solvenskapital er på 3 860 millioner kroner per 31.12.2023. Dette tilsvarer en økning på 577 millioner i løpet av perioden. Veksten er drevet av endringer i avstemmingsreserven som består av endringer i forholdet mellom verdien på eiendeler og forpliktelser, utbytteavsetning og endringer i de øvrige bestanddelene av solvenskapitalen.

Tabell 13: Utvikling i solvenskapital

MNOK	31.12.2022	31.12.2023	Differanse
Tier 1			
Ordinær aksjekapital	100	100	0
Overkurs	2 352	2 352	0
Avstemmingsreserve	282	858	577
Tier 2			
Ansvarlig lånekapital	550	550	0
Solvenskapital	3 284	3 860	577

Ordinær aksjekapital, overkurs og ansvarlig lånekapital er uendret i perioden. Foretakets tier 2 kapital består av to ansvarlige lån på 300 millioner kroner og 250 millioner kroner fra Fremtind Forsikring AS til Fremtind Livsforsikring AS. Hele solvenskapitalen på 3 860 millioner kroner kan benyttes til å dekke solvenskapitalkravet.

Nedenfor vises overgangen fra regnskapsmessig egenkapital til solvenskapital. Det er i fremstillingen hensyntatt en avsetning til utbytte på 1 050 millioner kroner. Per 31.12.2023 er den regnskapsmessige egenkapitalen på 2 473 millioner kroner. I overgangen til solvenskapital økes den regnskapsmessige egenkapitalen med 837 millioner kroner.

De ansvarlige lånene på 550 millioner kroner bidrar til å øke solvenskapitalen, mens garantiavsetningen reduserer solvenskapitalen med 24 millioner kroner. Garantiordningen medregnes ikke som egenkapital, men som en forpliktelse under Solvens II. Annen opptjent egenkapital reduserer regnskapets egenkapital med 3 millioner kroner. Avstemmingsreserven bidrar til å øke solvenskapitalen med 858 millioner kroner.

Tabell 14: Solvenskapital

MNOK	Regnskap	Solvens II	Differanse
Ordinær aksjekapital	100	100	0
Annen innskutt egenkapital	0	0	0
Overkurs relatert til ordinær aksjekapital	2 352	2 352	0
Annen opptjent egenkapital	-3	0	3
Avsetning garantiordningen for skadeforsikring	24	0	-24
Sum kapital før justeringer	2 473	2 452	-21
Avstemmingsreserve	0	858	858
Ansvarlig lånekapital	550	550	0
Solvenskapital	3 023	3 860	837
Forventet utbytte	1 050	1 050	0
Solvenskapital før utbytteavsetning	4 072	4 910	837

Kapitalgrupper

Tier 1 kapital representerer den beste kvaliteten på kapital og utgjør 86 prosent av foretakets solvenskapital. Tier 2 utgjør resterende 14 prosent. Tier 2 kapitalen består av to ansvarlige lån. Periodens endringer i solvenskapitalen skyldes endring i avstemmingsreserven. Tier 2 kapitalen består av to ansvarlige lån som samlet utgjør 550 millioner kroner. Foretaket har ingen Tier 3 kapital per 31.12.2023.

Tabell 15: Tier-inndeling

MNOK	31.12.2022	31.12.2023	Differanse
Tier 1	2 734	3 310	577
Tier 2	550	550	0
Tier 3	0	0	0
Solvenskapital	3 284	3 860	577

Det er ingen kapitalgruppebegrensninger som hindrer foretaket i å benytte hele den tilgjengelige ansvarlige kapitalen på 3 860 millioner kroner til dekning av solvenskapitalkravet.

Begrensningene for bruk av basiskapital til dekning av minstekapitalkravet slår inn på foretakets tier 2. Per 31.12.2023 kan hele tier 1 kapitalen og 144 millioner kroner av den tilgjengelige tier 2 kapitalen benyttes til å dekke minstekapitalkravet til foretaket.

Tabell 16: Kvalifisert kapital til dekning av minstekapitalkravet MCR. Beløp i millioner kroner.

	Tier 1	Tier 2
Tilgjengelig basiskapital	3 310	550
Kvalifisert basiskapital til dekning av MCR	3 310	144
Andel kvalifisert basiskapital	100 %	26 %

Supplerende kapital

Supplerende kapital består av andre kapitalelementer enn kjernekapital som kan benyttes til dekning av tap. Per 31.12.2023 har foretaket ingen supplerende kapital.

Overgangsbestemmelser

Foretaket benytter ikke overgangsbestemmelser, men benytter volatilitetsjustert rentekurve.

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Under Solvens II beregnes et solvenskapitalkrav (SCR) og et minstekapitalkrav (MCR). SCR skal representere den kapitalen et foretak må ha for å kunne tåle 99,5 prosent av mulige utfall på ett års sikt. MCR skal tilsvarende reflektere at foretaket minimum må tåle 85 prosent av mulige utfall på ett års sikt.

Ved brudd på SCR stilles det krav fra Finanstilsynet om å levere planer for hvordan foretaket skal kunne oppfylle SCR igjen. Det vil kreves at foretakets styre fremlegger eventuelle tiltak eller forbedringer av solvensposisjonen. I en normalsituasjon må foretaket i løpet av ni måneder igjen tilfredsstillende SCR.

Ved brudd på MCR vil Finanstilsynet kunne frata foretaket konsesjonen dersom ikke foretaket møter kravet i løpet av tre måneder.

Minstekapitalkrav (MCR)

Minstekapitalkravet definerer minstekravet til kapital under Solvens II. Hvis foretaket bryter MCR skal Finanstilsynet umiddelbart varsles. Etter regelverket får foretaket en måned til å utarbeide en plan for å oppfylle minstekapitalkravet. Deretter har foretaket 3 måneder på å gjennomføre planen og bygge opp tilstrekkelig solvenskapital som oppfyller minstekapitalkravet.

Tabell 17: Minstekapitalkrav

MNOK	Minstekapitalkrav
Kvalifisert basiskapital til dekning av MCR	3 454
Minstekapitalkrav (MCR)	718
Minstekapitalkravsmargin	481%

Minstekapitalkravet er 718 millioner kroner. Minstekapitalkravet beregnes ut ifra beste estimat (netto) for premie og reserver i tillegg til forfalt premie, samt samlet forsikringseksponeeringer utover beste estimat på reserver mot livsforsikring ekskludert helseforsikring.

Solvenskapitalkrav (SCR)

Foretakets beregnede solvenskapitalkrav er på 1 595 millioner kroner. Foretakets solvenskapital på 3 860 millioner kroner gir en solvensmargin på 242 prosent.

Tabell 18: Solvenskapitalkrav. Beløp i millioner kroner.

	Solvenskapitalkrav
Solvenskapital	3 860
Solvenskapitalkrav	1 595
Solvensmargin	242%

De viktigste risikoene for Fremtind Livsforsikring AS er livsforsikringsrisiko, helseforsikringsrisiko og markedsrisiko. Livs- og helseforsikringsrisiko er risiko knyttet til lønnsomheten i forsikringsresultatet for de neste 12 månedene og risiko for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene til foretaket. Markedsrisiko er risiko for tap i de finansielle investeringene. Motpartsrisiko er risikoen for at foretakets motparter, typisk reassurandører, ikke innfrir sine forpliktelser. Operasjonell risiko er risikoen for at feil i prosesser, systemer eller andre interne og eksterne hendelser påfører foretaket et økonomisk tap. Diversifiseringseffekten er en beregning for å ta høyde for at ikke alle negative hendelser inntreffer samtidig. Kapitalkravet justeres også for en fremtidig skattefordel som ville oppstå hvis et tap som tilsvarer solvenskapitalkravet inntreffer. Denne skattefordelen kan kun tas hensyn til dersom det er rimelig at foretaket kan fortsette sin virksomhet etter et slikt tap. Det er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent for tapsabsorberende evne av utsatt skatt. Grunnlaget for skattejusteringen ekskluderer aksjer- og eiendomsinvesteringer.

Tabell 19: Solvenskapitalkrav fordelt på risikomoduler

MNOK	Solvenskapitalkrav fordelt på risikomoduler
Livsforsikringsrisiko	793
Helseforsikringsrisiko	1 104
Markedsrisiko	877
Motpartsrisiko	28
Diversifisering	-820
Basiskrav til solvenskapital (BSCR)	1 981
Operasjonell risiko	158
Utsatt skatt (tapsabsorberende evne)	-532
Justering kundemidler	-13
Krav til solvenskapital (SCR)	1 595

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Foretaket benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Foretaket benytter standardformelen til beregning av solvenskapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Foretaket har oppfylt minimumskravene gjennom hele perioden.

E.6 Andre opplysninger

Bruk av volatilitetsjustert rentekurve

Foretaket benytter volatilitetsjusterte rentekurver ved beregning av kapitalkravet for renterisiko knyttet til eiendeler og forpliktelser. Rentekurvene publiseres månedlig av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Per 31.12.2023 er volatilitetsjusteringen på 27 basispunkter. Volatilitetsjustert rentekurve gir solvensmargin på 242 prosent. Ved bruk av basiskurven (rentekurve uten volatilitetsjustering) faller solvensmarginen til 231 prosent.

Tapsabsorberende evne for utsatt skatt i Solvens II

Selskapet har utarbeidet dokumentasjon av tapsabsorberende evne for utsatt skatt i solvensberegningen i tråd med EIOPAS guidelines samt artiklene 207 og 260 i kommisjonsforordningen.

Selskapets beregnede tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt utgjorde 532 millioner kroner, og er et kapitalkravreduserende element. Det er utarbeidet et underlag som viser hvordan selskapet opplever et tap tilsvarende basiskapitalkravet inkludert kapitalkravet for operasjonell risiko. Tapet ble beregnet til 2 126 millioner kroner og skatteeffekten av dette utgjorde 532 millioner kroner (25 prosent), og det danner samtidig rammen for den kapitalreduserende effekten som maksimalt kan benyttes i solvensberegningen.

For at selskapet skal kunne benytte den tapsabsorberende effekten på 532 millioner kroner, må selskapet kunne vise til prognostiserte resultater i strategiperioden (2024 til 2028) som samlet overgår skattefordelen som oppstår i forbindelse med tapsscenarioet. De fremskrevne resultatene knyttet til lønnsomhet og vekst er forankret i konsernledelsen og selskapets styre. I tråd med regelverket er finansinntekter i resultatprognosene erstattet med risikofri rente. Videre er de finansielle fremskrivningene for strategiperioden korrigert for antatte langsiktige effekter av tapet. Avslutningsvis er selskapets skatteposisjon og solvensbalanse fremskrevet gjennom perioden.

Beregningene som er foretatt viser at selskapets betalbare skatt i perioden vil overstige skattefordelen som oppstår i forbindelse med tapet. Det er også gjennomført sensitivitetsberegninger knyttet til effekten av utsatt skatt i solvensberegningen. På denne bakgrunn er det lagt til grunn at selskapet fullt ut kan benytte den maksimale tapsabsorberende evnen på 532 millioner kroner i solvensberegningen.

Oppsummering

Opplysningene i kapittel E. gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av foretakets kapitalstyring.

Fremtind Livsforsikring AS

Hammersborggata 2
0181 Oslo
NO 915 651 232 MVA

Telefon 21 02 50 50
Telefax 21 02 50 51
E-post post@fremtind.no

Postboks 778 Sentrum
0106 Oslo
fremtind.no